

Įvairios Žinios

IŠ ANGLIAKASIŲ STREIKO.

Rugpiučio 15 d., Cleveland, Ohio, angliakasių ir kasyklų savininkų atstovai pasirašė sutartį, kuria susitaikoma su dalimi minkštųjų angliakasyklų savininkų.

Sulig sutarties, angliakasių unijos distriktai galės daryti platesnes sutartis su kompanijomis ir todėl tuojaus Illinois valstijos angliakasių prezidentas Farrington su kitais angliakasių atstovais pradėjo derybas su kompanijoms, kurios eina Chicagoje. Šitose derybose bus apkalbama kontraktas pasirašymo klausimas ir kiti reikalai. Tam tikslui išrinkta iš šešių žmonių komisija, kuri peržiūrės abiejų pusių pasiūlymus ir išduos savo raportą. Nors dar galutinai streikas neužbaigtas, tačiau yra vilties, kad greitai laiku didžiojoje minkštųjų angliakasyklų bus pradėta dirbti. Vienok yra nemaža tokių angliakasyklų, kurių savininkai nedalyvavo Clevelando konferencijoje ir nepriitaria tai sutarčiai.

Taipgi vos pasirašius pamatinę sutartį su minkštųjų angliakasyklų savininkais, pradėta tartis ir su kietųjų angliakasyklų savininkais. Tuojaus įvyko konferencija Philadelphiaje ir eina tarybos. Nors ligi rugp. 21 d. dar nepasiekta jokių davinių, tačiau tikimasi, kad greitai laiku bus susitarta.

IŠ GELEŽINKELIŲ STREIKO.

Pereitą savaitę posedžiauvo New Yorke streikuojančių geležinkelių darbininkų atstovai, Brotherhood unijos viršininkų ir geležinkelių kompanijų atstovai tikslu užbaigti geležinkelių streiką. Nors šitos derybos pertrauktos iki rugp. 23 d., tačiau streikierių vadas Jewell tikrina, jog greitai laiku bus pasiekta sutartis. Matomai ir valdžia, ir geležinkelių savininkai jau įsitikino, kad jėga nebus galima sutriuškinti streiko, nes ligi šiol streikas vis dar plečiasi vietoje mažėti, kaip buvo manoma skelbiant prezidento Hardingo garsiasis proklamacijos. Daugelyje vietų įvyksta net pasikėsinimų ant pasažierių traukinių, todėl daug žmonių sužeista ir užmušta, kuomet traukiniai nuverčiami nuo bėgių. Žinoma šitokių streikierių pasielgimų, jei tai yra jų darbas, niekas negali pagirti, nes tuomi žudoma visai nekalti žmonės.

PREZIDENTO PRANEŠIMAS KONGRESUI.

Susirinkus Suv. Valst. Kongresui rugp. 18 d., prezidentas Hardingas ypatingai atsilankė kongresan ir darė pranešimą apie industrialės šalies padėtį, susijusią su esančiais streikais. Jis pasiūlė Kongresui apdaryti sekamus dalykus:

1. Greitai išleisti įstatymą, įsteigiant su užtektinu kapitalu anglių agentūrą, kuri pirktų, pardavinėtų ir pristatytų anglis visos valstybės komercijai;

2. Visuotinas ištyrinėjimas anglies industrijos, kad suteiktus konstruktyves rekomendacijas tai įstaigai jos darbuose;

3. Suteikti platesnę galę geležinkelių darbo tarybai, kad ji galėtų savo nutarimus priversti pildyti ir geležinkelių kompanijas ir jų darbininkus, kol streiko krizis nepraeis.

Ką Kongresas darys su šiais prezidento pasiūlymais, tuo tarpu nežinia.

NAUJAS MUTIŲ BILIUS.

Rugp. 19 d. Suv. Valst. Senatas 48 balsais prieš 25 perleido naują mutių bilių, kuriomis pakeliama mokesčiai už įvežiamas prekes. Šitas naujas bilius duos valstybei nuo 65 ligi 70 milijonų dolerių metinių pajū daugiau, negu praecityje buvo gaunama.

PRAGYVENIMO REIKMENYS BRANGSTA.

Darbo Departamentas paskelbia, kad liepos mėnesyje maistas ir kitos pragyvenimo kainos pakilo ligi 31/3 nuošimčius. Nuo birželio 10 d., ligi pabaigai liepos didžiauma dalykų pakilo viršaus 10 nuošimčių.

SANTARVĖS KONFERENCIJA UŽSIBAIGĖ.

Pranešama iš Londono, kad 13-ji Santarvės konferencija, kuri posedžiauvo visą savaitę Londone, užsibaigė nedavus jokių realių davinių. Delei Francijos užsipyrimo, negalėjo prieiti prie jokios sutarties reikale moratoriumo Vokietijai. Mat Francija nenori nei girdėti apie kokius nors palengvinimus Vokietijai, kuomet kitos valstybės norėdamos ką nors gauti iš Vokietijos, kartu žiuri, kad galutinai nesugriovus Vokietijos gyvenimo.

LENKIJA DIDINA KARIUOMENĖ.

Praneša iš Varšavos, kad Lenkijos armija, kuri dabar siekė ligi 250,000, šiomis dienomis tapo padidinta ligi 300,000. Varšava sako, kad ji tai daranti dėlto, kad ji sužisėjusi militaruose rateliuose, jog Rusija stiprinanti savo kariuomenę Lenkijos pasienyje. Sakoma Rusijos divizijos sustiprinta nuo 10,000 ligi 30,000 karių. Greičiausiai bus, kad

LIETUVOS ŽINIOS

MANIFESTACIJA KAUNE AMERIKAI UŽ PRAŽINIMĄ LIETUVOS DE JURE.

Kadangi šame „Tėvynės“ num., kitoje vietoje, telpa mūsų kito bendradarbių ankščiau prisiūstas aprašymas apie iškilmingas manifestacijas Kaune Amerikai pripažinti Lietuvą de jure, tai čionai iš gerb. J. Kalnėno aprašymo atspausdiname tik tas vietas, kurios papildomai gerb. leit. Viliūso aprašymą.

Apie 6-tą valandą, kuomet susirinko didelė manifestantų minia, iškilmingai pakeliama Amerikos Jungtinių Valstybių Vėliava toms pat ceremonijomis, kaip keliama yra Lietuvos Valstybės vėliava. Vėliavos lazda buvo pritaisyta prie armotos, stovinčios iš dešinės paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę pušes. Prie vėliavos stovėjo sargyba. Vėliavą pakėlus orkestras griežia Amerikos himną ir tuo tarpu sugaudė „Laisvės Varpas“, kurio garsai nuaidėjo po mies-tą... Tartum šis Varpas, Lietuvos Amerikiečių auka Tėvynės aukurui, kvietė kvietė savo garsų bangomis ir brolius toli esančius už jurių — Amerikoje, džiaugtis kartu su laisvais Tėvynės esančiais broliais šioj iškilmingoj ir linksmoj džiaugsmo ašaros rėdėjo per veidus... Iš žmonių krutinių be paliovos skambėje, Valio Teisingoji Amerikal... Orkestras griežia „Lietuva Tėv. mūsų“, manifestacija iš bokšto trimito signalų lydima ir „Laisvės Varpui“ skambant eina išreikšti savo dėkingumo Amerikos Konsulatui. Liejasi per banguojančią minią orkestra eisenos griežimais, o Amerikos Jungtinių Valstybių vėliava ple-

LIETUVOS ŽINIOS

vesuoja priešaky... Priėjus prie Konsulato rumų minios džiaugsmo ir dėkingumo išreiškiamas sutinka Konsulis gerbiamas Clement S. Edwards'as; jam ir jo žmonai išteikiama gražių gėlių buketai. Byra žilgalviui simpatingam seneliui Konsuliui ašaros, byra ir jo žmonai ir visiems Konsulato bendradarbiams, matant Lietuvių Tautos tokias karštas ovacijas Amerikai. Minia užmeta juos gėlimis, buketais, kelis kartus griežiamas Amerikos imnas, begaliniai skambė Valio Amerikal... Aukštai iškeliamas p. Clemens S. Edwards'as... 8 su puse val. vakare Muzėjaus sodne ir gatvėje pilna publikos. Štai atsilanko gerb. Amerikos Atstovas su visa savo šeima ties „Zuvusiems už Lietuvos Laisvę“ paminklo. Minia sutinka vėl didžiausiomis ovacijomis plojimu ir „Valio“... Muzėjaus organizatorius gen. leit. Nagevičius nusikėna rožę iš paminklo darželio ir išteikia Konsulio žmoniui. Toliau gerb. Atstovai karštai sveikino vienas musų karo invalidų, kurių burelis su vėliavėlėmis prie pikty išsirikiavo prie paminklo; invalido žodžiams atsako karštai Amerikos atstovas.

Toliau iškilmingai nuleidžiama Lietuvos ir Amerikos vėliavos, griežiant nuo bokšto trimitų signalams. Orkestras prie nuleidimo griežė Amerikos ir Lietuvos imnus... Gaudžia Laisvės Varpas.

Po visų iškilmių minios triukšmingu Valio lydymas išvažiuoja iš Muzėjaus Amerikos atstovas, karštai dėkodamas už reiškiamus jam visuomenės jausmus. Vakar Kaunas iliuminuojama šilumais, o Amerikos Jungtinių Valstybių vėliava ple-

LIETUVOS ŽINIOS

„Evening News“ ir apie 100 kitų leidinių.

„Evening News“ ir apie 100 kitų leidinių. Buvo žymus ir įtakingas Anglijos žmogus.

— Rusijos valdžia suaukdė 6 ypatus už šmugeliavimą bažnytinių brangenybių iš Rusijos ir taipgi už veikimą prieš Tarybų valdžią. Nužudytųjų 4 yra Estijos atstovybės nariai ir du rusai — vyras ir moteris.

— Pranešama iš Budapesto, jog susireikavo 30,000 metalo darbininkų.

— Pereitą liepos mėnesį Suv. Valstijų valdžia išleido mažiau 157 mil. dol. valstybės reikalams, negu pereinaitais metais tuo pat laiku. Šimet išleista 225 mil. dol., o pernai — 382 mil. dol.

— Pranešama iš Vašingtono, kad šimet pati Rusija galės save išmaitinti, nes grūdų iš savo naminio posėlio šimet gavo 5 mil. tonų daugiau, negu pereinaitais metais.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Rugp. 14 d. mirė garsus Anglijos laikraštiniškas Lordas Northcliffe, kuris buvo savininku „London Times“ ir „Daily Mail“.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

PASKAITA IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS.

Rugpiučio 10 d. 1922, Lietuvos Atstovybės Sekretorius M. J. Viniakas, skaitė Vašingtone Amerikos Universitete, Diplomacijos ir Jurisprudencijos fakultete paskaitą apie Lietuvos Valstybės Diplomatiiją Pasaulinio karo begyje. Klausytojais buvo visų trijų metų Diplomati. ir Jurisprudencijos mokiniai, dalis universiteto fakulteto ir nekurie Valstybės Departamento valdininkai.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

PASKAITA IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS.

Rugpiučio 10 d. 1922, Lietuvos Atstovybės Sekretorius M. J. Viniakas, skaitė Vašingtone Amerikos Universitete, Diplomacijos ir Jurisprudencijos fakultete paskaitą apie Lietuvos Valstybės Diplomatiiją Pasaulinio karo begyje. Klausytojais buvo visų trijų metų Diplomati. ir Jurisprudencijos mokiniai, dalis universiteto fakulteto ir nekurie Valstybės Departamento valdininkai.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

PASKAITA IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS.

Rugpiučio 10 d. 1922, Lietuvos Atstovybės Sekretorius M. J. Viniakas, skaitė Vašingtone Amerikos Universitete, Diplomacijos ir Jurisprudencijos fakultete paskaitą apie Lietuvos Valstybės Diplomatiiją Pasaulinio karo begyje. Klausytojais buvo visų trijų metų Diplomati. ir Jurisprudencijos mokiniai, dalis universiteto fakulteto ir nekurie Valstybės Departamento valdininkai.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

PASKAITA IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS.

Rugpiučio 10 d. 1922, Lietuvos Atstovybės Sekretorius M. J. Viniakas, skaitė Vašingtone Amerikos Universitete, Diplomacijos ir Jurisprudencijos fakultete paskaitą apie Lietuvos Valstybės Diplomatiiją Pasaulinio karo begyje. Klausytojais buvo visų trijų metų Diplomati. ir Jurisprudencijos mokiniai, dalis universiteto fakulteto ir nekurie Valstybės Departamento valdininkai.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

PULKININKAS EDVARDAS RYAN TARPE ŽYMIŲ LIETUVIŲ PRIETELIŲ.

Vašingtonas, „Elta“ 1922 m. rugpiučio 11 d. Rugpiučio 10 d. Lietuvos Atstovybėje Vašingtone lankėsi ką tik iš Pabaltijos sugrįžęs pulkininkas Ryan, buvęs Pabaltijos Amerikos Raudonojo Kryžiaus viršininku.

Lietuvos Atstovas pulk. Ryan'ui pagerbti rugpiučio 11 d. iškėlė pietus.

Pulkininkas Ryan Europoje budamas pasižymėjo dideliu palankumu Pabaltijos valstybėms. Ir Lietuva per jo palankumą ir pasidarbavimą labai daug patyrė gero iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Pabaltijos Amerikos Draugijos surengtame rugpiučio 3 d. pekilyje New York, N. Y., iš priežasties Amerikos pripažinimo — pulkininkas Ryanas savo ilgoje ir gražioje kalboje labai prielankiomis spalvomis nupiešė Pabaltijos tautų gyvenimą, jų demokratinę ir politinę priaugimą. Ypač svarbus buvo jo įrodymai, kad Pabaltijos kraštų žemės reforma buvusi labai protingas ir teisingas aktas.

PASKAITA IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS.

Rugpiučio 10 d. 1922, Lietuvos Atstovybės Sekretorius M. J. Viniakas, skaitė Vašingtone Amerikos Universitete, Diplomacijos ir Jurisprudencijos fakultete paskaitą apie Lietuvos Valstybės Diplomatiiją Pasaulinio karo begyje. Klausytojais buvo visų trijų metų Diplomati. ir Jurisprudencijos mokiniai, dalis universiteto fakulteto ir nekurie Valstybės Departamento valdininkai.

LIETUVOS ŽINIOS

„Vykim priešus Lietuvos!“ „Valio Kariuomenė“ ir kt. Visur antrašai: „Amerika pripažino Lietuvą de jure be sąlygų!“ „Valio Amerikos Jungtinės Valstybės!“ ir kt.

Ilgai dar kuopavosi manifestantai gatvėse... Ryto 29 d. dar miestas pasipuošęs... Gauta žinių iš provincijų, kad visoje Lietuvoje sutikta su didžiausiu entuziazmu Amerikos pripažinimas. Visa Tauta džiaugiasi ir stiprina savo dvasią, kad atsiektai to, kad Lietuva yra suvereninė Valstybė pasaulio Valstybių Šeimynoje. Ilgainiui garbingas Amerikos žodis pasiliko lietuvių širdyse.

Pavergtieji mūsų broliai Rytų ir Mažosios Lietuvos lietuviai irgi sužinoję švęs šią linksmą žinią, nors sunkiomis aplinkybėmis. Apie tai dar žinių neturime.

Gi Laisvieji lietuviai visi kaip vienas puošias obalsiu: „Per amžius budėję, laisvę laimėję, per aukas ir pasišventimę!“ J. Kalnėnas.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

MIRUS RASYTOJUI ŠERNUI-ADOMAIČIUI.

Pasklido liudna žinia Amerikos lietuvių padangėje, kuri pranešė, kad pasimirė mūsų žymus rašytojas Juozas Adomaitis (L. Šernas). Nors šita žinia Amerikos lietuviams nebuvo netikėta, nes jie jau žinojo, kad velionis „Dėdė Šernas“ per keletą pastarųjų metų buvo visai susilpnėjęs, o pastaraisiais laikais net sunkiai sirgo, vienok kiekvienam pažangos šalininkui liudnumas suspaudė širdį, kad mūsų liaudies švietėjas jau atsiskyrė su mumis...

Ir ne nuostabu, kad nuoliudo Amerikos lietuvių liaudis, netekus tikrojo savo švietėjo ir mokytojo. L. Šernas netik buvo liaudies mokytoju gamtos mokslų srityje — jis buvo jos ir tikruoju švietėju kasdieniam gyvenime. Jo lengva ir kiekvienam suprantama kalba išversti-supopuliarizuoti gamtos mokslų kuriniai tuktančiams vargdienių davė progos susipažinti su pagrindiniais gamtos dėsniais. Kurie neturėjo progos lankyti mokyklų, tiems L. Šernas davė neišsiamą šaltinį žinių, apie būtina žinotinus dalykus kiekvienam žmogui. Jo raštai ne vienam vargdieniui atidarė platų kelią į apšviėtą ir pažangos pasaulį. Ne vienam L. Šerno mokinių šiandien užima jau žymią vietą mūsų gyvenime. Ir šių žodžių rašytojui L. Šerno kuriniai buvo pirmutiniu atbalsiu, sukėlusiu nusilopinamą norą siekti apšviėtos ir mokslo.

Apart savo gamtos mokslo kurinių, L. Šernas buvo tikruoju švarios etikos ir tyro tolerantiškumo laikraštinku. Jisai pirmutinis, apie 27 metai atgal, iškėlė kitų įsitikinimų pakantą veliavą ir apie 20 metų budamas „Lietuvos“ redaktorium, tą veliavą nešė pilniausioje aukštumoje ją iš laikydamas. Jisai griežtai laikėsi savo įsitikinimo, kad didžiausia nuodėmė dėti laikraštiniuosius rašinius, kurie skaitytojui jokio pamokymo, jokios dvasinės naudos nesuteikia. Ir todėl jisai buvo tikruoju liaudies švietėju ir kasdieniniu me jos gyvenime.

L. Šernas, kaip laikraštinkas, dar ir šių dienų daugeliui laikraštinkų yra nepasiekiamas. Didelė dalis mūsų spaudos netik kad negerbia kitų įsitikinimų, bet net pasižymi tokiais editorialais, jau nekalbant apie paprastus straipsnius, kurie šliksčiausiai pasiklojimo ir keiksmų žodžiais išpuošti, kuriuose kitų įsitikinimai net begėdiškiausiomis provokacijomis kryžiuojami. Su suduota

širdimi minint rašytojo Šerno šviesius darbus, kartu prisieina labai apgailėti, kad jo pasėtoji laikraštinės etikos sėkla 27 metai atgal, ligi šioliai dar nepriėjo mūsų laikraštijoje ir negreitai dar mes jos diegus išvysime...

L. Šernas, kaip žmogus, irgi pasižymėjo gražiausiomis ypatybėmis: visuomet linksmas, malonus, be jokio pasidžiavimo, karštai mylintis paprastąjį liaudį. Jam nebuvo jokio skirtumo tarpe inteligento ir prašėio kėlio, tarpe pasipūtusio turtingo biznieriaus ir prasto darbininko. Jisai jokios garbės, aukštų vietų, vadovaujamos rolės, medžiagiško pelno neieškojo. Jisai visą savo sielą, visas dvasios jėgas atidavė vien savo žmonių kultūrinimui, visai nepaisydamas kokio likimo patsai susilauks.

Tačiau nežiurint rašytojo Šerno didžiųjų darbų, kuriais jisai sukūrė mūsų visuomenėi dvasinius turtus, patiriamam prisėjo skaudžiai našliumui po sunkia likimo našta... Sunkiausioje jo gyvenimo dienoje, kuomet neteko jėgų dirbti, nei tie žmonės, kurie jo darbu pralabo, nei mūsų visuomenė, kurios kultūrinimui jisai visą savo jėgas padėjo, nesuteikė jam net tinkamo užlaikymo. Jisai paskutines savo gyvenimo dienas užbaigė tarsi elgeta, jo draugams per laikraštinius išmaldų maldaujant, nors menkam juo užlaikymui. Ar galima tat stebėtis, jei šiandien dauguma mūsų didžiųjų idealistų — rašytojų ir visuomenės darbuotojų materialistais virto? Kam yra malonus Šerno likimo susilaukti!...

Tokiose aplinkybėse mirė didis lietuvių švietėjas — rašytojas, sulaukęs apie 70 metų ir dirbęs Lietuvių Tautos labui apie 45 metus. Mirtis išplėšė mums brangų žmogų — mokslo rumų statytoją. Išėkis ramiai didis tautos Darbuotojau svetimos šalies žemėlėje, o mes likę sieksime prie Tavo skelbtų apšviėtos ir žmoniškumo obalsių!

LIETUVOS KONSTITUCIJĄ PRIĖMUS.

Elta triukšmingai paskelbė, kad rugpiučio 1 d. Lietuvos St. Seimas galutinai priėmė trečiuoju skaitymu Lietuvos valstybės konstituciją. Lietuvoje, sakoma, deltos priežasties rengiamos didelės iškilmės. Neturime mažiausios abejonės, kad valdančiajai Lietuvos partijai ir jų vienminčiams Amerikoje, klerikalams, yra kuomi pasidžiaugti, nes jie, pasinaudami savo didžiūma St. Seime, pravėdė tokią konstituciją, kuri pilnai atsako reikalavimams ir sąžinės sąlygoms. Todel jie ir džiaugiasi delei tokios konstitucijos priėmimo, ir rengiasi net iškilmėmis šitą savo laimėjimą paminėti.

Vienok pažangiajai Lietuvių ir Amerikos lietuvių visuomenėi nėra ko džiaugtis delei šito įvykio, nes Lietuvos valstybės konstitucija neatsako demokratijos principams ir gadinės dvasiai. Nors tuo tarpu negalime

smulkmeniškai nurodyti visų šitos konstitucijos netyklumų, nes neturime dar jos teksto, tačiau iš aprašymų Lietuvos laikraščiuose St. Seimo darbuotės patiriame nors pačius principalius klausimus. Keletą jų čionai ir prisiminsime.

Kiekvienoje demokratinėje šalyje yra pilniausia sąžinės laisvė. Lietuvių-gi konstitucijoje šito svarbaus demokratijos pagrindo beveik visai nebeliko. „Lietuvos Žinios“ praneša, kad tokią sąžinės laisvę buvo ir Rusijos carui Mikei Lietuva valdant, kokia yra įrašyta Lietuvos konstitucijoje. Nors sąžinės laisvės principas konstitucijoje pažymėtas, bet einant velniais paragrafais iš tos laisvės nieko nebelieka.

Mokyklos pavesta išimtinon kunigų globon. Pirmuoju skaitymu buvo dar priimta, kad tėvai gali paliauosuoti nuol religijos pamokų savo vaikams iki 16 metų amžiaus, o po 16 metų toki teisė buvo duodama paties mokiniams. Dabar gi šitie „bedieviški“ dalykai išmesti ir pasakyta, kad „religijos mokslas kiekvienam privalomas.“

Isteigta atskiras prezidento valdžios skyrius net su tokiomis kompetencijomis,

PERŽVALGA

„Pagyrų puodai.“ — Vos spėjus Amerikai pripažinti Lietuvą de jure ir apvainikuoti to pripažinimo „išgavėjai“ atsirado, kai Čarneckis nei nesapnavo apie „išgavėjais“ esa: Lietuvos atstovus Čarneckis ir Mastauskas.

Nedaugiau nuo klerikalų ir buvo tikėtasi. Jų laikraščiai, pasiryję geltonumu, kaip tik tokių sensacijų ir laukė, nes paprastai jų obalsiu yra: kad jei kas geru padaryta — tai jų nuopelnas, jei blogai pasielgta — tai „bedievių“ darbas. Tai jų numylėtas žirgelis, ant kurio jie joja ir jodami nieko neduoja.

Šiame atsitikime tokis klerikalų pasielgimas gėdą daro mūsų visai visuomenėi ir pastato ją labai nekokių į šviesioje svetimatėi akse. Pagaliau pažemina ir tuos svetimtaučius, kurie taip širdingai mus rėmė ir ateity remti buvo pasiryję. Na, sakysim jeigu jau ir p. Čarneckis su Mastausku Lietuvos pripažinimą išgavo, tai kur dingo visos pastangos mūsų visuomenės, kuri taip uoliai šiame reikalavime? Kur toji milijono parašų petijcia, kuri Suv. Valstijų prezidentui įteikta prašant Lietuvos pripažinimo? Kur tukstantai įvairių rezoliucijų, maldavimų? Kur Amerikos garsiųjų profesorių petijcia? Kur Mass. valstijos Senatoriaus Lodge nenuoalksus veikimas? Nejaugi visai tai praleista niekais? Nejaugi i tuos stambius reikalavimus visai domės nekreipė? Nejaugi tiedu vyrū Čarneckis su Mastausku buvo i tekmingesni, negu visai aukščiau išvardyta? Pagaliau tenka pažymėti, kad visi ligi šiol besidarbavę amerikoni Lietuvių pri-

kokių neturi net pažangosnių šalių monarkai-karaliai. Išbraukta iš konstitucijos mi ties bausmės panaikinimas, panaikinta parlamento narių ypatos ir korespondencijos neliečiomybė, atmeta opozijos siulymai, kad teisėjai būtų liaudies renkami ir jos mainomi, kaip kad Amerikoje yra daroma ir tt.

Pagaliau išbraukta iš konstitucijos žodis „Respublika“, o jo vietoje idėta „Valstybė“. Nežinia kodel klerikalai pabijojo žodžio „respublika“. Gal but patys suprato, kad respublikai, kuri reiškia demokratijos pagrindais besivaldančią šali, toki viduramžių raugu persunkta konstitucija netinka, todel vietoje respublikos, pavadino valstybe. Mat žodis valstybė dar nepasako, kokiais pagrindais ta valstybė valdosi.

Taigi akvaizdoje šitokių įvykių, pažangiajai visuomenėi nėra kuo džiaugtis delei Lietuvos valstybės konstitucijos priėmimo. Jai lieka tik protestuoti, kad tuomi pareiškus savo griežtą pasiryžimą neatlaidžiai kovoti už demokratijos principus ir darbo žmonių teises, kol tas pagaliau nebus įrašyta Lietuvos konstitucijoje.

Senatorių Lodge, McCornick, Kongresmanų Chadler, Gallivan, prof. Benderrio, p. Caldwell ir kitų žymių amerikonių; taipgi gerb. J. Vileišio rimtas patatymas Lietuvos klausimom Amerikos valdiškose sferose ir pritraukimas žymių amerikonių prie to klausimono nuolatinio kėlimo, pagaliau neatlaidūs Amerikos lietuvių prašymai ir reikalavimai Amerikos valdžios, kad kuogreičiausiai pripažintų Lietuvą.

Štai delko, ponai klerikalai, Amerika pripažino Lietuvą ir kitas Pabaltijos valstybes, o ne delto, kaip jūs tvirtinate, kad Vašingtone sėdi pp. Čarneckis ir Mastauskas, kurių vienatiniu nuopelnu yra, kad suspėta paversti Lietuvos atstovybę i gyvojo ražančiaus atstovybę ir valstybinės įstaigos paversta klerikalų partijos šmugelio sandeliais.

„Carizmo skuduriai.“ — Nors mūsų klerikalai sakosi esą demokratai, vienok kur tik gauna progos parodyti savo valdančiąją galią, tai visu platumu eina Rusų caro biurokratijos numintu keliu. Štai besvarstant Lietuvos konstituciją St. Seime klerikalai užsimanė pašalinti iš posėdžių opoziciją, kad lengviau būtų praveisti tokią konstituciją, kuri atitiktų tik reakcionieriškiems klerikalų žygiams, todel sumanė pašalinti iš posėdžių kairiųjų frakcijų atstovus. Kad skaitytojas galėtų pats persitikrinti kaip nepamatotai šitą savo žygi klerikalai atliko, čionai perspausdiname iš „Liet. Žinių“ Valsčiųų Sąjungos ir Socialistų Liaudininkų bloko protestą, po kuriuomi pasirašo šitų frakcijų vardu net 12 atstovų:

„Vakarikiščiam 1922 m. liepos 20 d. posėdyje ats. K. Bielinis, baigdamas savo kalbą, pasakė krikšč. demokratų bloko adresu: „Jūs juokas yra ciniškas ir negražus“. Už tai St. Seimo Prezidiumas visai nepamatotai pasiulė ats. Bielinį pašalinti vienam posėdžiui. Dėlei tokio šališko Prezidiumo elgimosi visa kairioji St. Seimo dalis emė iš vietų protestuoti ir šaukti, „Šalin Prezidiumas! Nežiurint i tai, kad tame proteste nieko įžeidžiančio nėra, ir kad tą protestą prieš Prezidiumą reiškę visa Valsčiųų Sąjungos ir liaudininkų frakcijos. o taipogi visa Socialdemokratų frakcija. Prezidiumas vienok pasiulė pašalinti 2 posėdžiam tiktai atstovus Slezevičių ir Poželą.

„Matydami tuose faktuose apskritai paskutiniame laike toli nebešališką ir neteisingą Prezidiumo atsinešimą prieš Prezidiumo kalbos atstovų (draudžiama kalbose vartoti žodžiai: „klerikalai“, „nelemtas įstatymas“, „ciniškas juokas“ ir tt.), šiūomi reiškiame savo griežčiausį protestą prieš tokius neteisings Prezidiumo žygius ir pareiškiame, kad mes visi esame pilnai solidarūs su ats. Slezevičiumi, Požela ir Bielienu.

„Šitą mūsų protestą prašome pagarsinti St. Seimo visumos posėdyje.“ Tai šitieki yra laisvės „kalikiškioje“ Lietuvoje ją valdant carizmo skuduriam.

„Škelbia kryžiaus karą.“ — Amerikos lietuvių klerikalų partija oficialiai, per savo partijos centrą — Federacijos sekretorijata, paskelbė pažangiajai visuomenėi kryžiaus karą. Tame paskelbime tarp kitko sakoma sekamai: „Turime paskelbti bedieviškai spaudai kryžiaus karą.“ „Tai darysime vardan mūsų šv. Tikėjimo, vardan mūsų tautos sveikumo ir gražios ateities.“ O kad tas kryžiaus karas „vardan šv. tikėjimo“ paskmingiau vyktų, tai vėliaus paskelbia visą glėbį provokacijų, tarpe kurių yra ir sekamas pareiškimas: „Lietuva gavo Amerikos pripažinimą laisvamaniams prie to išgavimo ne tik nepresidant, bet dargi visokiais budais jį trukdant.“ Ir šitai skelbia ne kokio nors laikraščio bendradarbis ar redaktorius, su kuriuomi tektų skaitytis tik kaip su vieno žmogaus nuomone, bet tą daro visa kleri-

kalų partija oficialiai, per savo partijos centrą — Federacijos sekretorijata, paskelbė pažangiajai visuomenėi kryžiaus karą. Tame paskelbime tarp kitko sakoma sekamai: „Turime paskelbti bedieviškai spaudai kryžiaus karą.“

„Tai darysime vardan mūsų šv. Tikėjimo, vardan mūsų tautos sveikumo ir gražios ateities.“ O kad tas kryžiaus karas „vardan šv. tikėjimo“ paskmingiau vyktų, tai vėliaus paskelbia visą glėbį provokacijų, tarpe kurių yra ir sekamas pareiškimas: „Lietuva gavo Amerikos pripažinimą laisvamaniams prie to išgavimo ne tik nepresidant, bet dargi visokiais budais jį trukdant.“

Ir šitai skelbia ne kokio nors laikraščio bendradarbis ar redaktorius, su kuriuomi tektų skaitytis tik kaip su vieno žmogaus nuomone, bet tą daro visa kleri-

kalų partija per savo oficialų centrą! Kad klerikalai užmiršę artymo meilės principą de nei kryžiaus karą. Tame paskelbime tarp kitko sakoma sekamai: „Turime paskelbti bedieviškai spaudai kryžiaus karą.“

„Tai darysime vardan mūsų šv. Tikėjimo, vardan mūsų tautos sveikumo ir gražios ateities.“ O kad tas kryžiaus karas „vardan šv. tikėjimo“ paskmingiau vyktų, tai vėliaus paskelbia visą glėbį provokacijų, tarpe kurių yra ir sekamas pareiškimas: „Lietuva gavo Amerikos pripažinimą laisvamaniams prie to išgavimo ne tik nepresidant, bet dargi visokiais budais jį trukdant.“

DE IURE

Kaunas. 28 dieną liepos, apie 11-tą valandą dienos, kaip iš dangaus nukritusi, atėjo žinia, žaibo greitumu aplėkusi visą Kauną, apie Lietuvos pripažinimą „de iure“ Jungtinėmis Šiaurės Amerikos Valstybėmis. Tai buvo, it oazisas (šaltinis) tyruose, nuvargusiai lietuvių tautai, bežygiuojančiai prie laisvės idealo, kuris stiprina ir teikia viltį tolimėsių kliučių nugalėjimo. Ta diena tampa Lietuvos Valstybės švente! Ministerio įsakymu baigiamas darbas visose įstaigose. Visam mieste užsitarinėje — jaučiama šventės atmosfera. Visi trobėsiai ir kuorai puošiasi vėlovomis. Kariuomenės voros slenka iš priemiesčių i centrą manifestuoti! Gatvėse nepaprastus žmonių judėjimas! Skubūs žingsniais kaž kur bėga... skubinasi; susitike viens kito skausia: „Kas atsitiko? Kam vėlėvos? Kodel krautuvės uždarintos? Kas per šventė?“ Sužinojė — kiekvienas tuoj bėga ruoštis šventę atitinkamai sutikti. Apie penktą valandą jau neužima toma minia grūdžiasi prie laisvės aukuro — Karo Muzėjas! Aplink tik ir girulinstamai budėti Tėvynės sargyboje.

Iš čia tukstantinė minia, užleistas visas gatves, su orkestru prysakyje, nuliudavo pas Jungtinių Šiaurės Amerikos Valstybių Konsulo rumus, kad išreiškus tą džiaugsmo jausmą, kuris iš tiko mūsų tautą, gavus, taip senai lauktą, pripažinimą „de iure“ iš užjūrio. Didžiausi gyvųjų gėlių bukietiai buvo išteikti, išėjusiam pasitikti konsului p. Eduardui. Jam pasirodžius prie triukšmingas: „Valio... o... lai gyvuoja laisva Jungtinių Šiaurės Amerikos Valsty-

vo galo! bės paėmė pasaulinį rekordą de žmoniškumo, teisės ir teisybės atžvilgiu. „Jeigu pati tauta savarankiai atsis toje ant kojų, pati susitvarė ir apsigynė nuo daug skaitlingėsių priešų — tai ji turi teisę ir privalo buti laisva! Tautų Sąjunga siulydama mums ant popierio „de iure“, už tai reikalauja mūs gyvavimą „de facto“ — nacionalizacija vienintelės upės Nemuno, neturint Vilniaus, Gardino ir Klaipėdos. Nieko sau mainais! Iš visa to matyti, kad, atidavę Nemuną, atsisveikintume ir su Klaipėda, nes esant tiesioginiam susisieki mui, paskutinoji būtų pavesta numylėtai Francijos besotei — „Pospolitai“. Gana žaisti su mumis, kaip su mažu vaiku, kuriam parodo blizgutį, kad išgavus nuo jo ko norima.“

Jis Tumo kalba buvo sutikta gausiais aplodismentais, o karo dūdų orkestras pritarė tautos ir Amerikos imnais. Ant Muzėjaus kuoro, it angelei, užkėlė dudas trimitininkai skelbė visai Lietuvai nepaprastą iškilmę. Užjūrinis „Laisvės Varpas“ gaudė i tikimiams Lietuvos sunams, ragindamas ir toliau neuilinstamai budėti Tėvynės sargyboje.

St. Seimo narys p. Am- brozaitis aiškioj prakalboj dėkojo minios vardu Jung- tinėms Šiaurės Amerikos Valstybėms už tokį gausų, daug reišiantį Lietuvai, prielankumą, kuris pasirei- šia pripažinimu „de jure“, o taipogi jos atstovui p. Eduardui už jo nenulista- mą pasidarbavimą Lietuvos naudai. Jis priminė tą sunkią kadaise kovą dabar- tinių Jungtinių Valstybių dėl nepriklausomybės, vado vaujant pirmam presiden- tui Žorž Vašingtonui, kuri yra panaši dabartinei mūsų kovai dėl nepriklausomy- bės. Pabriežė taip pat no- rą Jungtinių Amerikos Val- stybių visuomet palaikyti pasaulyje taiką ir kaip stovėnį visuomet laisvės sargyboje. Kalbėtojas pa- vadino Ameriką antra Lie- tuvos motina, primindamas tuos laikus, kuomet lietu- viai nešdami rusų jungą daug kėsdavo visokių per- sekiojimų už politiką ir rasdavo prieglaudą vien tik Amerikoje. „Ir pasirodė, kad tai neapsirikta: kaip ji šelpė iš pradžios, besiku- riančią Lietuvos Valstybę pinigais, rubais, maistu — taip ir šiandien ji pirmuti- nę ištiesia mums ranką mo-

ralės pasparties!“ Jo kal- ba laiks nuo laiko pertrau- kiama triukšmingomis mi- nios ovacijomis ir orkestro imnais. Pagaliaus minia, jausdama kad žodžiais nega- li išreikšti viso to jausmo- pagriebia ant rankų konsu- lą p. Eduardą ir daug kar- tų kelia augštin šaukdami: lai gyvuoją Amerika! — Valio... o... o! Valio... o... o!.

Į pasveikinimus ir linkė- jimus konsulas atsakė taip pat karštais linkėjimais. at- jausdamas tą visos musų tautos džiaugsmą. Po tam manifestantai ėjo dar pas- veikinti ministerį Pirminin- ką p. Galvanauską. Buvo pasakyta dar daug karštų kalbų, padėkota kabinetui už jo darbus, o ypač minis- terio Pirmininko, taip pat su didelėmis ovacijomis. Dar paskutinį kartą sugrie- žus orkestrui Amerikos ir Lietuvos imnus — manifes- tacijos baigiasi.

Dalyvavusieji pakilusiu upu, linksmomis veido iš- raiškomis, skirstosi šneku- čiudami apie Šiaurinės Amerikos Jungtines Valsty- bes ir musų „de iure.“

Leit. Viliušis.

Kaunas, 28—VII—22.

PR. BAJORAS.

MEDĖJAS

Aukojų A. A. Šernui-Adomaičiui

(Tąsa)

O Išmintis dar pridėjo: — Išidėmėk gerai: tie, kurie apleidžia šitą klonį, atgal jau nebegrįžta! Nors kuris ir labiausia verkty- aimanuotų, kad ir kruvinas ašaras lietu, jau negalės at- gal atžengti rubežiaus, ku- rį kartą peržengs. Tie, ku- rie iš čia išėina — išėina ant visados. O gi už žygi, kurį rengies atlikti, niekas nieko neduoda. Tas, kuris eina — eina savo liuosu no- ru. Jo darbas yra jam at- lyginimu.

— Aš eisiu, — vėl sakė Medėjas. — Bet kuomet pasieksiu kalną, kurį kelia turiu pasirinkti?

Išmintis pasakė: — Aš galiu eiti tik ten, kur jau daugelis žmonių vaikščiojo, nes aš esu tik Amžių Žinijos krovėja. Ant minėtų kalnų vos tik dar keletas pėdsakų yra padaryta. Kiekvienas žmo- gus, kuris tan kalnan lipa, pasirenka sau kelią. Jis keliauja patsai savo suma- numu. Kuomet jis išsilei- džia kelionėn, tai mano balso jau nebegirdi. Aš galiu pasekti tik tai, bet negaliu būti jam kelrodžiū.

Ir tai pasakiusi Išmintis dingo, prasišalino.

Medėjas sugrįžo prie sa- vo klėtkos. Sugriebė ją ir grynomis rankomis ėmė jos geležines štangas laužyti. Lužtanti geležis suraizėjo jam rankas. Kai kada, iš- tiesų, yra lengviau budavo- ti, nė kad griauti.

Sulaužęs klėtką, ėmė vie- ną paskui kitos joje esa- mas paukštis ir leido oran. Bet kuomet jis priėjo prie juoda — plunksnės paukš- ties, tai susilaikė, pažvelgė, į jos gražias akis. O paukš- tis, pamažėl, nuosirdžiai pratarė:

— Nemirtinumas! Medėjas staigu sujudo ir sustūko: — Aš negaliu su ja skir- tis. Ji yra lengvutė, nieko nelesa, paslėpsiu ją, štai, po savo drapanomis ir išsi- nešiu.

Ir paslėpęs jis ją po savo rubais nešėsi.

Bet jam beinant, paukš- tis vis sunkesnė ir sunkesnė darėsi. O pagaliau jis pa- sijuto tartum švino lenta prispaustas. Jis visai nė pasijudinti negalėjo. Jis ne pajėgė šio klonies su ta paukštimi apleisti.

Tuomet Medėjas ištraukė ją iš po rubų pratarė: — O, mano gražioji pauk- štele, mano širdie! Ne jau- gi aš tavęs dabar išsinešti negalėsiu?!

Vėliau gi ištiesė ranką, paleido paukštį ir pratarė: — Lėk. Norėčiau tik, kad nors viena Teisybė dai- nos gaida būtų tavajai pa- naši. Vienok Aš jos ne- girdėsiu.

Paukštis nuskrido, Medė- ją ant visuomet apleisdama.

Tuomet Medėjas iš Ima- ginacijos verpstelės ištrau- kė Geismo silulur ir numetė juos žemėn, o tuščią verp- stelę vėl įsidėjo sau kruti- nėn, nes tie silulai buvo pa- daryti šiame prietarų klony, o varpstelė nežinomoje žemėje.

Jis buvo jau prie rube- žiaus.

Bet čia žmonės atbėgo. Jie pradėjo šaukti: — E, tu pakvaišėli! Liur- bi! Kaip gi tu drįsai tokią kvailybę papildyti: sudau- žyt klėtką, išleisti pauk- štis!?

Medėjas jiems aiškino, bet jie jo negirdėjo ir ne- suprato.

— Teisybė? Kas gi yra

ta Teisybė? — sakė neku- rie. — Ar galima ją valgy- ti? Ar galima ją gerti? Ar bent matė ją kas nors? Ta- vo pagautieji paukščiai tai buvo tikrenybė, realybė: vi- si galėjo juos pamatyti, pa- liest, pasiklausyt jų čiulbė- sio. O, kvailį tu neišma- nėli! Biauirus tu sutvėri- me! Tu bereikalingai Die- vą užrustinai! Eretike tu! — E, žmonės, imkit akme- nis muškite jį! — pasigirdo šauksmai nekurių inirtusių žmonių.

— Ką mes turime prie jo reikalų? — pasakė nekurie — Lai daro, kas jam tinka. Lai eina jis sau iš musų akių!

Nekurie nuėjo savais ke- liais, bet nekurie prisirinko akmenų ir ėmė į Medėją jais svaidyti, mušti jį.

Subraižytas, apdaužytas ir apmuštas Medėjas pama- žėl nuslinko į mišką.

Buvo jau naktis.

Jis vis ėjo ir ėjo tolyn.

Darėsi vis tamsiau ir tam- siau.

Galop Medėjas priėjo ru- bežiaus.

O kuomet perėjo tą rube- žių, tenai buvo begalinė tamsa. Graibstėsi Medėjas rankomis, kad už ko nors susigriebs, bet kurių tik medžių šakų paliete, jos lužo, krito žemyn. Žemė buvo padengta degesiais. Ant kiekvieno žingsnio Me- dėjas klumpo į tuos degė- sius. Čia gi staigu pakilo pelenų debesys ir sviedė jam veidan. Visur tamsu- tamsu. Pagaliau jis atsisė- do ant akmens, apsikniau- bė ir laukė, kol toje Nežiny- bės Žemėje pasirodys saky- toji šviesa.

Jo širdis taip gi buvo ap- temus.

Iš raistų, po Medėjo kai- rei ir dešinei, šaltos miglos pakilo ir apsupo jį. Tam- soje krito smulkus lietu- kas, o ant Medėjo plaukų ir rubų kuopėsi stambūs lie- taus lašai. Jo širdis mušė pamažėli, o visas kumas su- grubo, tartum pastyro.

Staigu betgi priešais jį pasirodė dvi linksmai žai- džiančios švieselės. Medė- jas pakėlė galvą, pažvelgė į jas. O jos vis artinos ir artinos. Taip maloniai ir taip skaidriai šoko tos švie- selės tartum ugniniai žibu- rėliai. Galop — jos sustojo priešais Medėją. Iš vidaus vienos spingsančios šviese- lės pasirodė gražus jaunos merginos veidas. Ji juokė- si, jos geltoni plaukai, tar- tum jurų bangos siautė-ban gavo. Vidury antros šviese- lės pasirodė tartum vyno stikle linksmos burbulės.

Jos linksmai šoko prie- šais Medėją.

— Kas jūs esate? — pa- klausė Medėjas. — Jus, kurios mano apvienėjime ir tamsybėje ateinat mane su- raminti? Sakykit!

— Mudvi esava Geidulin- gumo Dvyniai, — atsakė. — Musų tėvo vardas yra Žmogus-Gamta, o musų motinos vardas — Perpil- nis. Mudvi esava taip se- nos, kaip kalnai ir upės, kaip kad pirmasis žmogus; mudvi esava nemirtinos.

— Ir jos kvatojos.

— O, leisk man tave ap- kabinti! — sakė pirmoji švieselė. — Mano rankos yra minkštos ir šiltos. Ta- vo širdis ir tu visas atsigai- vinsi. Eikš pas mane!

— Aš įpilsiu tavin savo gaivumo, — pasakė antroji. — Tavo protas ir tu visas dabar apmiręs, bet tu vėl atsigavinsi, tik leisk man prie tavęs prisiglausti!

— Sek paskui mus, gy- venk su mumis, — šaukė jos. — Kur kas, negu tavo prakilnesnės širdys buvo šioje tamsoje ir laukė užte- kančios šviesos, bet pagy- liau neiškentė, nes nesulau- kė, ir susivienijo su mumis; ir dabar jos jau niekad-nie- kad nuo mudviejų nesis- kirs. Visa, kas tik yra — tai tik apgavystė. Mudvi esava tikrenybė, tikriausia realybė. Teisybė yra tai tik šešėlis; prietarų klonis — tai juokazaislė-farsas; žemė gi — tiktai pelenai; medžiai — tik vieni puvė- siai; bet mudvi — tik pa- liesk mus: mes gyvos, mes gyvename! Apie mudvi vi- sai negalima abejoti, mummy se niekad nenusivinsi. Eikš pas mus! Eikš su mumis!

Vis arčiau ir arčiau jos aplink Medėjo galvą suko. Šalti lašai tirpo ant jo kak- tos. Antroji švieselė svie- dė jam į akis, kone apjaki- no jį, o jo užšalęs kraujas pradėjo judėti. Pagaliau jis pasakė: — Taip. Kokioms ply- nėms aš turėčiau numirti šioje tamsybėje? Jos yra šiltos, jos sušildė mano už- šalusį kraują, pajudino ma- no sustingusį protą!

Ir jis jau ištiesė rankas, kad įdėvi apkabintus.

Bet staigu Medėjas pajū to geismą to, ką jįsai kada labai mylėjo, ko labai tro- ško.

Jo iškeltos link švieselių rankos nusileido.

— A, eikš pas mus! — sa- kė jos.

Bet jis užsidengė veidą ir pasakė: — Jūs mane palinksmi- not! Jus sušildė mano kraują ir širdį, bet jūs ne- galit duot man tai, ko aš trokštu. Aš sėdėsiu čionai ir lauksiu kol sulauksiu ar- ba kol numirsiu! Jus gi eikit šalin! Palikit mane ramybėje!

Jis dar labiau užsidengė akis ir ausis ir jau visai ne- beklaušė judviejų kalbos.

O kuomet jis vėl į jas pa- žvelgė — matė tiktai dvi mažas, blizgančias ir tolu- moje išnykstančias žvaigž- deles.

O ilga-ilga naktis pama- žėl slinko tolyn.

Vieni tu, kurie apleidžia prietarų klonius, tamsybės šalį pereina į keletą dienų, kiti — į keletą mėnesių, dar kiti — į keletą metų; o nekurie visai nepereina, tenai žūna, numiršta.

Pagaliau Medėjas pama- tė nublankusią šviesę regre- ty. Jisai pakilo ir ėjo lin- kui jos. Galop ją pasiekė ir atsidūrė plačiame saulės šviesos spindėsy. O tuomet priešais jį, ant jo kelio iš- kilo aukšti kalnai. Saulė apšvietė juos, bet jų auk- štos viršūnės skendo erdvų aukštybėse-debesiuose. Pa- čioje pakalnėj matėsi kele- tas takelių, vedančių kal- nan-aukštyn.

Triumfo džiaugsmas iš- siveržė iš Medėjo krutinės. Jis pasižvalgė, pasirinko tiesiausį takelį ir leidosi kalnan.

(Daugiau bus)

Taikos Klonis

SAKMĖ.

Parasė Pr. BAJORAS.

Kartą tekó man girdėti Apie klonį pasakingą, Kuriam taiką yr' manyta Žmonėms amžiną suteikti, Ir pasaulį kurs baisingų Yra pasakų palikęs,— Karo pasakų kraujuotų....

E! ir buvo gi baisybės! Karas didelis liepsnojo! Nes tam klony pikti žmonės Už gyvastį kariavo.... Klonys, duobės ir liugynai Žmonių kunais buvo klota; Kraujas liejosi upeliais, Jaunikaičių narsus kraujas...

Tuomet buvo gražus rytas; Rausva saulė aukštyn kilo, Debesėlių nesimatė Po dausas beplaukinėjant; Žiaurus vėjas ir nutilęs, Tamsios' krumuos' kur tunojo, Rustaus veido savo niekam Neišdrisdamas parodyt.

Tame klony, lygumynuos Daug narsiu, jaunų kareivių Prie krumynų, priešais saulę Ramiai žaidė ir ilsejos; Apie nieką pikta, blogą Jie sapnuoti nesapnavo, Nei galvoti negalvojo— Tie jauni, narsus kareiviai...

Bet ant kalno, ant to aukšto, Kuris klony aplink supa, Iš giružės, iš-uz šilo, Priešų buriai pasirodė, Buriai priešų tų nuozmiųjų.

Ir iškilo didis mušis, (Kokio niekad dar nebuvo...) Staugia kulkos, dreba žemė... Šuviai puola į tą klonį, Puola didžios jų daugybės. Ardo pievas, lygumynus, Ardo kalnus ir pakalnes Nelauktųjų priešų šuviai, Muša apsuptus kareivius. Jaunikaičius nekaltuosius...

Dreba vadas tame klony, (Nei ant žirgo jis nejoja); Liūdnei žiuri, nusimines, Dairo's, žvalgosi aplinkui Kartą buvęs narsus vadas.

Kaip jam gaila tų kareivių! To jaunimo žalutėlio, Kurs nuvo priešo sunkių smugių Krinta, žūna it žolelė Po dalgiu jauna nulinkus Ant rasoto patalėlio— Jo kareiviai jauni žūna....

Ir neilgai jis galvojo, Tasai vadas mirties klony; Greitai sėdo tik ant žirgo Ir nuėjo, nudundėjo— Per laukus, kauruotus kalnus Linkui priešų nuskubėjo.

Bėga žirgas, dreba žemė, Smiltys kila iš-po kojų! Skuba vadas link tos pusės, Kur jo priešai, ten ant kalno Narsiai nešdamas vėliavą— Taikos baltąjį vėliuką.

Garsus šuviai jau nutilo, Priešų buriai artyn joja Ir vis renkas aplink vadą, Kuris atnešė vėliavą— Taikos baltąjį vėliuką— Ir aukštybėms iškėlęs, Didžiai tarė-prakalbėjo:

„Kam kariavūi?“ — jisai klausė, „Kam tas kraujas mus jaunimo „Nebrangintinai taip laistyt „Po laukus ir klonius, kalnus? „Kam žudyti tą kareivi, „Be paguodos jaunutėlių?“

Ilgai vadas dar kalbėjo: Koks narsus jis kartą buvo, Su daug priešų kaip kariavo,

Kiek tuomet jisai nuozmiųjų Savo priešų apgalėjo Ir visi kaip prieš jį galvas Žemyn lenkė, jam vergiavo— Prieš narsumą jo drebėjo,— Prieš narsumą rustaus vado.

„Bet dabar jau laikas kitas— „Pučia vėjas štai švelnutis: „Neša balsą į pasaulį, „Balsą šaukiantį ramybės....“

Šaukia priešų didi buriai, Kad net kalnai aukšti klausos, Kad net girtos skardžiai skamba, Ir pasaulis, juos išgirdęs, Podraug šaukia iškilmingai: „Na, ramybė amžinoji „Lai tarp mūsų viešpatauja!“

Tuomet vadas ir jo priešai Stipriai rankomis suspaudė Ir pasakė, kad per amžius Niekad ginklo nepakelsią Priešais žmogų — savo brolių.

O to atminčiai, sutarę, Visus ginklus klonin vežė, Juos naikindami dainavo Smagią dainą negirdėtą— Apie taiką pranašingai: „Niekad priešais mes nebusim! „Gana karių tų baisiųjų! „Lai brolybė musų žemėj „Amžina žmonių brolybė, „Prakilningai viešpatauja! „O šio viso įvykimui, „Kad mus' ainiai tai atmintų, „Šitą klonį, susitarę, „Taikos kloniu pavadinam.“

Iš padangio gi saulutė Skaidriai švietė ir spindėjo Tartum laimino jų darbą, Darbą didį ir garbingą.

Dabar klonis vėl ramutis, Kaip kapuose anksti rytą,— Nesigirdi žiaurus vėjo, Žmonių pikto pašelimo Tenai niekad nesimato. Gražios gėlės tenai žydi, Paukščiai čiulba ir ulbuoja Apie ateitį, gražybes, Dar nebutas neregėtas Jie pasauliui pranašauja.

O ant kalno jei dar kuomet Didžios audros rengias' kilti, Šiaurės vėjas nerimauja— Iš to klonio gėlių kvapsnis Ir paukštelių skardžios dainos Lac lengvutis debesėlis Į padangį nerimaudam's Aukštyn kyla, tolyn plaukia Ir pasauliui vis kartoja Apie taiką ir ramybę, Apie amžiną ramybę....

IŠ MIŠKO.

Dalis mūsų — nekokia: į girią važiuoti, Per žiemą ir vežti medžius — ne juokai, Ar šala, ar pusto — per dieną snieguoti Mes kertame, genime, kraujam tiktai.— Dienos tik per sprindį, nakties prisiduręs, Ir tai su vargu apsidirbi miške. Nėr laiko žiurėti, ar medis bus tikęs Tai trobai, ar kurui; ar vežti, ar ne. Jei sienmedžio vietoj parsivežei sparą Tai džiaugkis: važiuoja kiti su šakoms. Kam kumas sustingęs nesikelia rytą, Tas linksmas but gavęs važiuot nors tuščioms.— Smagu yra grįžti iš miško šarmotam, Kai cypauja sniegas po kojų našta, Ir ten — iškilmingai dangui žiburiuotam— Lyg laimina vargą. Pusnyčių tyta Ir vakaro sutemos meldžias už tave, Iš džiaugsmo rasoja nemigus akis... Gana! Jei į girią jau kartą važiaue, Paragins dar kartą keliauti — širdis.— Nors darbo dar jura, o poilsio — lašas Bet drąsiai, kad mūsų neprakeiktų vaikai! Kol šildos senojoji prakutęs kaimynas, Mes naują sunėšime trobą tikrai. Ir meistrą, jei Dievas mums duotų ne žioplį, Mokės jis išdailint, kur reiks. Mūsų dalis Tik medžiagą rinkti, tik didinti lobį Kurėjui: Jo laukia ateinant šalis.

V. Vilks.

Literato Adomaičio-Šerno Šermenys

Mūsų visų gerbiamo ir godojamo literato Juozo Adomaičio-Šerno šermens sutraukė didelę minią žmonių įvairaus visuomenio stovio ir dar įvairesnių pažiūrų bei įsitikinimų. Suėjo ir suvažiavo iš visų miesto kraštų lietuviai profesionalai — daktarai, advokatai, aptiekininkai ir kitokie — verslininkai ir prasti žmonės, užmiršdami savo kasdieninius reikalus ir atėdami jį pagerbti, jam paskutinį patarnavimą suteikti, palydėti jo kuną iš p. P. Petraitienės namų, 3237 Auburn ave. į Lietuvos Tautiškas Kapines. Tai buvo pereiną trečiądienį, rugpj. 9 dieną.

Kuno išlydėjimas buvo paskirtas 1 valandą po pietų. Apie 12 valandą dienos pradėjo žmonių rinktis. Nabašinkas gulė jo pašarvotas pryšakiniam kambariui, apstatytas žibancionimis žvakėmis ir apstatytas įvairių gyvū gėlių vainikais ir simbolais. Įžymesni buvo nuo šitų asmenų ir grupių:

Liaurų vainikas, iškaišytas gėlėmis su kortale: „Išsėkis Ramiai Mielas Dėdė. — Su giliausia užuojauta: P. Mockienė, M. Montviliūtė, M. Damijonaitienė, S. E. Eleonora, K. A. Garmus.“

Raudonų rožių ir baltų lelijų vainikas su parašu ant balsvos čėtrinės juostos: „Dėdei Šernui Raštinkui nuo Aušros Bendrovių.“

Didelis gėlių inkaras su parašu ant čėtrinės juostelės: „Dirvos Redakcija ir Clevelando Lietuvių Burelis.“

Gėlių vainikas su parašu ant kortelės: „Lai žemelė priima Tave savo Kručinėn ir Ten sutelkia Tau minkštą patalą Amžinam Atsiliepiui. — Jonas I. Bagdžiušas.“

Antkapinė gėlių lenta su parašu tamsiomis gėlėmis baltaime gėlių dugne: „Dėdei Šernui“. Ant kortelės parašas: „Garbingos Atminties Dėdei Šernui. — Jucius ir Familija.“

Didelė praskleista baltų gėlių knyga su aukso raidėmis ant balsvos čėtrinės juostos: „Del Dėdės Šerno nuo Jo Draugų Burelio.“

Didelis baltų gėlių vainikas iškaišytas raudonomis gėlėmis su parašu aukso raidėmis ant čėtrinės juostos: „Dėdei Šernui, Lietuvių Švietėjui. — „Naujienos.“

Baltų ir raudonų gėlių lyra žaliame gėlių dugne, aukso raidėmis ant čėtrinės juostos: Dėdei Šernui nuo Aušros Draugijės.“

Didelė puokštė su kortelė: „With Sympathy from Zwick and Family“. (Šeimyna, kurioje velionis išgyveno per 18 paskutinių savo gyvenimo metų).

Didelė puokštė su kortelė: „Garbingos Atminties nuo Justino Kulio.“

Didelė puokštė nuo jo sesers dukters su kortelė: „Mūsų Brangus Dėde nuo Kuraitis ir Familija.“

Gėlių gurbelis nuo SLA. 36 kuopos.

Didelis gėlių gurbas su parašu ant kortelės: „Garbingos atminties Dėdei Šernui nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.“

Gėlių krėslas nuo Inteligentų Burelio, ir k.

Atėjus pirmai valandai žmonių buvo pilna gatvė tarp klebonijos su bažnyčia, ir p-nios Petraitienės namų. Vidurdienio saulės kaitroje bažnyčios bokšto laikrodžio stovėjos sustojęs ant pusiau dvilyktos. Vienas juokdarys pamatęs tą pasakė: „Šv. Jurgio laikrodžio išsigrando išvydes tokį buri Dėdės Šerno šalininkų ir sustojė. Iš

tikro čia buvo jau ne burys, o didelė minia.

Apie už 20 minučių 6 grabnešiai, d-rai Graičiušas, Drangelis, Žimontas, adv. Bradchulis, apt. Poška ir p. Beržinskas, princino Alberto švarkais, cilinderais ir pirštinaimėmis išnešė ir priangy sustatė gėlių dovanas; paskui išnešė nabašinką, pastatė jį ties laiptais šalygatvy. Iš kitos gatvės pusės nuo pasilipamų kopėčių p. Stankunas nuėmė viso to vaizdo paveikslą ir išėjęs priangy Naujienų redaktorius P. Grigaitis laikė kalbą.

Pradėjęs žodžiais: „Gerbiamie draugai ir Draugės: Dėdė Šernas vėl su mumis“, pasakė, kad jis paskutinį laiką buvo nutolęs nuo lietuvių ir mums teko girdėti apie jį tik iš laikraščių; bet dabar jis vėl sutraukė didelę minią apie save. Kalbėtojas, piešdamas velionio literatinę svarbą mūsų kultūriniam gyvenimui, kalbėjo ir savo klausytojų protą. Jis teisingai įvertino jo darbus ir pastatė jį pavyzdžiu mūsų dabartiniams laikraštiniams. Mokslo ir apšvietimo Dėdė Šernas, girdi, srovėjo augščiau už visus savo draugus, išskiriant vieną d-raj J. Šliupą, su kuriuo nuomonėmis jis negalėjo sutikti, bet jis niekame nepasirodė augštesniu už savo draugus. Jis visiems buvo draugingas, visiems buvo geras ir visur pirmon vieton statė ne savo asmens reikalus, o visuomenės reikalus.

Ypattingai kalbėtojas išgyrė velionio taktinę. Jis, anot kalbėtojo, pradėdamas Amerikoje savo literatinę darbuotę, visų pirma susitatė su programą. Tame programme pirmą vietą jis davė apšvietimui. Jis vengė ginčų, vengė polemikos ir stengėsi būti vien bešališku mokytoju. Ir kaip mokytojas, kaip žmonių švietėjas, jis savo tikslą puikiai atsiekė. Jis buvo geras mokslo populizerintojas, 16 jo parašytų mokslo knygų buvo plačiai skaitomos ir visi, kurie dabar priklauso įvairioms pažangiosioms srovėms ir partijoms, yra perėję, taip sakant, jo universitetą. Ir kada jo mokiniai gavę iš jo apšvietimą, pradėjo plačiai žinūrėti ir pasauliui, pradėjo kitus klausimus spręsti — politikos, ekonomijos klausimus, jis jauvė, kad jo darbas yra užbaigtas. Vienok jo nusistatymas, kurį jis išreiškė pradėdamas redaguoti „Lietuvą“ ir ligšiol yra geras, — ypač dabar po karo būtų labai gera, jei kankuirus mūsų srovės užmirštų savo partijas ir primytų šito mūsų didžiojo švietėjo programą: pradėtų aukoti savo asmeniškumą visuomenės labui.

Kalbėtojas pirmu kartu susipažinęs su velioniu asmeniškai 15 metų atgal, atvažiavęs į Ameriką 1907 metais. Velionis per visą naktį iki 4 val. ryto bombardavęs jį klausimais apie Lietuvą ir jos inteligentijos veikimą ir vis išmėtinėjęs, — kodėl jus mums nieko nerašote? Kodėl jus neinformuojate mus? Priminęs dar apie lietuvių mažą įvertinimą protinio darbo ir palinkėjęs kad ateityje būtų naudingais savo šalies žmonėms, užbaigė.

Grabnešiai nabašinką idėjo į karavaną ir vainikus sudėjo į vieną automobilį ir karavaną ir eisena apie iš 120 automobilių su dykai patarnaujančia muzika pryšaki leidosi eiti abysaliai buriams pėščių lyrint Auburn ave. į šiaurę, 32.

Halsted 33-čia ir paskui vėl Auburn ave. į pietus iki 35 gatvės, kur grabnešiai ir muzika susėdo į automobilius.

Kapinėse duobė nabašinkui buvo iškasta ant kalnelio gražioj vietoj netoli vartų ant adv. Bagočiaus loto, šale jo palaidoto brolio daktaro. Kapą apstojo daugiau 500 atlydėjusių kunų draugų.

Pas kapą pirmas kalbėjo adv. Jurgelionis. Jis kalbėjo į klausytojų širdis — jautriai, gražiai, taip kaip jis tik pats temoka. Jis išgyrė velionį rašytoją kaip žmogų kitos širdies ir augšto idealo. Jis pripažino, kad velionio nusistatymas buvo teisingas, o jo buvo klaidingas. Kada kalbėtojas pradėjo darbuotis prie laikraščio kaipo redaktoriaus padėjėjas, velionis davė jam instrukcijas, kad jis vengtų polemikos ir ginčų ir visuose savo raštuose remtųsi tik argumentais. Bet jam, girdi, atrodė, kad Šerno taktika neatsako laiko reikalams; kad oponentas reikis gerai įskaudinti, norint jis įveikti, — ir jis ėjo savo keliu, nabašinko pamokimus atmetęs. Bet dabar, girdi, aš matau, kad aš klydau; kad velionies buvo teisybė, o ne mano.

Jis perskaitė nabašinko pirmutinį vedamąjį straipsnį, atspausť „Lietuvoje“, kuris senai tapo perspausdintas „Naujienose“ ir pabrėžė tas jo vietas, kurios kaipo tik ir tinka mūsų laikui.

Antras kalbėjo adv. Gugis. Jo kalba buvo trumpa, bet išpuodinga. „Šale gyvyčių miesto kur viskas juda, bruzda, žmonių myli viens kitą, arba neapkenčia, persekioja ir žudo, yra negyvyčių miestas, kur viskas tytu, ramu ir gera. Bet nabašinkui ėmė ilgą laiką čia ateiti.“ — Čia kalbėtojas nupiešė nabašinko budą — koks jis buvo geras visiems; kaip jis nesididžiavo nei prieš vieną; kaip jis kiekvieną savo draugą reikale sušėpė. Vienok jis matė pas nabašinką vieną ypatybę — jo norą būti visuomet pirmutiniu. Kalbėtojas priedė, kad nabašinkas kartą pasisakęs savo draugui V. Mišeikai, — kad jis esąs neblogas pianistas. Jo draugas tad paklausė jo, kodėl jis niekuomet neskaubina pianu? Į tą jis ranka numojęs atsakė: „Et, tegul geresni už mane skambina.“

Trečias kalbėjo SLA. prezidentas p. S. Gegužis. Jis pasakė, kad jis atvyko čia SLA. vardu pagerbti mūsų garbingą rašytoją. Asmeniškai jis su juo matė pirmą kartą SLA. seime Chicagoje, 1910 m. ir Laikraštinių suvažiavime Shenandoah, 1913. Su juo arčiau jis nebuvo apsipažinęs, bet jis skaitęs jo redaguojamą laikraštį iki tas ėjo. Jis pareiškė, kad nabašinkas daug pasidaravo SLA. budamas jo literatūros komite, už ką jis gavo SLA. garbės nario vardą ir turėjo jį iki mirties, ir taipgi pasidaravo daug TMD. taipgi kaipo Literatūros Komiteto narys.

Paskutinis kalbėjo adv. Bradchulis Inteligentų Ratelio vardu, kuris jį išrinko atiduoti nabašinkui garbę, kaipo to ratelio nariui. Bet turii pastebėti, kad p. Bradchulis prastai tą uždavinį atliko, panaudodamas kažkokiems savo asmeniškiesiems tikslams. Jis išsitraukė iš rankovės popiergalį ir ėmė skaityti iš jo maž-daug tokią maldele: „Visogalis Dieve, mes esame silpni sutvėrimai ir nežinome — net didžiausi mūsų mokslininkai — kas mirtis yra, kada jį ateis ir kur mes iš čia nueisim; mes visi lygiai į grabą gulam — turtingi ir biedni, karaliai ir prasti žmonės; molis iš molio dulkė iš dulkės.“ Šita jo „maldele“ yra įžeidimu netik mūsų gerbiamo rašytojo atminčiai, kuris visą savo gyvenimą buvo laisvas nuo prietarų ir jokių stabus ar nebutus šmėklas nesimeldė, bet ir visiems jo draugams, susirinkusiems jam paskutinę garbę atiduoti. Tikiosai, kad p. Bradchulis padarė tą ne del savo asmeniškų apsisikaitymų, o tik del savo neapgalvojimo, užmiršęs savo vietą, o klaidos reikia atleisti.

J. Laukis. P. Š. Ant pabaigos adv. Jurgelionis perskaitė dar dvi telegramas, atsiųstas p-ios P. Petraitienės vardu nabašinko rašytojo vardu pagerbti. Vienas buvo iš Clevelando, ir kuri

skamba šitaip: „Dirvos“ Redakcija ir Clevelando Lietuvių Burelis išreiškia meiliausias savo apgalios netekus taip brangaus mūsų pirmose Amerikos dienose atsiųžėjusio darbuotojo. Sykiu siunčiame \$10 ant vainiko. „K. S. Karpavičius.“ Kitą iš New Yorko. N. Y. tokio turinio: „Reiškiame chicagiečiams širdingo sąjauosmo šerno laidotuvių dienoje ir dalinamės su jumis nuliudimu. Račkauskas. Lopatto, Steponaitis, Bush, Strimaitis, Bukšnaitis.“ („Naujienos“).

S. L. A. REIKALAI

BEREIKALINGAS PA-SIGYRIMAS.

Neapsakomai mane nuste bino tūlps „Tėvynės“ 30 num. Visuomeniečio straipsnis apie buvusį SLA. Seimą. Man net nesinorėjo tikėti, kad „Tėvynėje“ galėjo rasti vietos tokiš rašinys, kuris įžeidžia visą Seimą.

Labai nesmagu užimti laikraštyje vietos polemikoms, ypač su pagarsėjusiu Chicagoos Visuomeniečiu, kuris niekur nieko gera nemato apart savo netvarkingo veikimo, kuriam kitų nuomonės yra vien purvai, o jo paties svyruojantis nusistatymas — tai išganingo ji žvaigždė visai lietuvių tautai, vienok negalima nutylėti ir nieko nesakyti į tokius nerimtus išvadėjimus.

Pirmiausiai p. Visuomenietis mėgina atsakyti neva į savo draugo laišką ir apgailestaudamas pasako, kad šiame Seime nebuvo nei vieno inteligento, apart jo paties, ir todėl Seimas bus „pačios pilkosios liaudies“. Tiesa, šiame Seime delegatais profesionalų-inteligentų buvo nedaug — tik d-ras Matulaitis ir pats Visuomenietis, kuris tikraisiais inteligentais pripažįsta tik savo profesijos žmones, nors dauguma jų nemoka net taisykliškai rašyti jokioje kalboje. Vienok tenka pasakyti p. Visuomeniečiui, kad inteligentais skaitosi ne vien profesionalai. Paimk Tamstėlė Seimo programą ir jame rasi Seimo delegatais tokių žmonių, su kurių išsilavinimu ir inteligentiškumu Tamstai, nors ir profesionalui-inteligentui, toli gražu negalima susilyginti! Nejaugi Tamsta tiki į tą pasaulį, kurį jis, kaip žmogų inteligentų ir išsilavinusių, gali padaryti tik diplomasi! Aš Tamstai pasakysiu į ausį, kad aš esu, sutikęs tokių Tamstos profesijos „inteligentų“, kad jų negalima lyginti nei prie mažiausiai išsilavinusios pilkosios liaudies darbuotojo...

Pagalau, jei būtų ir Tamstos teisybė, kad Seimas buvo „pačios pilkosios liaudies“ sudaro ir mūsų organą? Juk „patį pilkojį liaudies sudaro ir mūsų organizaciją, išskiriant vien mažą nuosimtį inteligentų, todėl yra labai natūralu, kad organizacijos Seimų džiūmą sudaro „pilkosios liaudies“ žmonės. Mano nuomonė, nesvarbu kas Seimo delegatais buvo, bet svarbu koki to Seimo darbai nu-

veikta. O šio Seimo darbai ir pats Visuomenietis džiaugiasi. Todėl išvada pati savaime pasidaros, kad „pilkojį liaudies“ jau pribrėdo savimi valdyti ir patentuotų inteligentų globos neprašo.

Be apart p. Visuomeniečio pasigarsinimo savęs inteligentų, jisai tame savo rašinyje ir aiškiai neteisybę pasako. Jisai tvirtina, kad Pildomoji Taryba atvyko Seiman nesudisdomėjus SLA. narių reikalavimais, neprisirengusi Seimui, netu rėdama jokios iniciatyvos ir Seimo dienotvarkio — programo. Šitaip tvirtindamas p. Visuomenietis aiškiai neteisybę skelbia. Visu pirmą, nors jisai protenduojas daug žinaš, vienok nežino nei tos papraščiausios mūsų organizacijos taisyklės, kad Seimas Pild. Tarybos iniciatyvos neklusia — Seimas, kaipo aukščiausia organizacijos instancija savo iniciatyva viską veikia ir net perkračinėja Pildomojos Tarybos iniciatyva atliktus darbus nuo Seimo liđių Seimo. Taigi čionai Pild. Taryba savo iniciatyvos kišti ir negali, ir neturi teisės.

Kaltinti Pild. Tarybą už neprisirengimą Seimui, už nepagamimą dienotvarkio ir už nesiskaitymą su kuopų patarimais-reikalavimais, galėtų tik tas, kuris nebuvo Seime. Bet p. Visuomeniečiui šitokias nesąmones skelbti, ištikrųjų yra sarmata, nes jisai buvo Seimo delegatu ir turėjo programos matyti Seimo darbų programą net iš 20 puslapių, atspausdintą smulkum šrifto. Ir šiame programme nėra nei vieno žodelio Pild. Tarybos Seimui siulomo — vien kuopų ir narių įnešimai, patarimai ir reikalavimai. Pagaliau nebuvo tokio klausimo Seime, į kurį Pild. Taryba negalėtų duoti aiškiaus ir patenkiančio atsakymo. Tai kur-gi p. Visuomenietis pild. Tarybos neprisirengimas ir narių balso neišklausymas?

Kad p. Visuomenietis yra kaip anglai sako „born kicker“ ir visame, kur tik jo diktatorus nepaklauso, mato vien blogybės, tai mes nuo senai žinome, tokias nesąmones ir net aiškiaus neteisybę skleidžia apie buvusį SLA. Seimą, tai tik jam vienam yra žinoma. Taipgi negaliu suprasti, kuriu tikslu „Tėvynės“ redakcija tokias nesąmones

talpina organe? Jei truksta SLA. reikalais raštų, tai verčiau tą vietą išleisti tuščią, o ne talpinti tokias nesąmones, po kuriomis net pats Visuomenietis, kuris taip trokšta garbės, nedrįsta tikro vardo pasirašyti. Seimo Delegatas.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTES.

102 kp., Herin, III. Laikytame kuopos ekstra susirinkime, kuris buvo sušauktas delei apsarvavimo sergančių narių, pašikėjo, kad abu du kp. sekretoriai — J. Ukaniš ir L. Jonikas serga ir nėra kam rupintis kuopos reikalais. Todėl kuopa šiame ekstra susirinkime išrinko Joną Nameikšą laikinai eiti sekretoriaus pareigas, kol pasveiks bile kuris kuopos sekretorius.

Todėl šiūmi pranešiu kuopos narių žiniui, kad visais kuopos reikalais malonėkite kreiptis ar rašyti žemiau telpančių adresu.

Jonas Nameikšas, R. — 1, Box 73a., Herrin, Ill.

82 kp., Pana, Ill.

Kuopos laikytame susirinkime rugpiučio 6 d., 1922 metų, paimta apsarvatumui SLA. Sekretorės laiškas reikalė J. H. Pildomoi Taryba atvyko Seiman nesudisdomėjus SLA. narių reikalavimais, neprisirengusi Seimui, netu rėdama jokios iniciatyvos ir Seimo dienotvarkio — programo. Šitaip tvirtindamas p. Visuomenietis aiškiai neteisybę skelbia. Visu pirmą, nors jisai protenduojas daug žinaš, vienok nežino nei tos papraščiausios mūsų organizacijos taisyklės, kad Seimas Pild. Tarybos iniciatyvos neklusia — Seimas, kaipo aukščiausia organizacijos instancija savo iniciatyva viską veikia ir net perkračinėja Pildomojos Tarybos iniciatyva atliktus darbus nuo Seimo liđių Seimo. Taigi čionai Pild. Taryba savo iniciatyvos kišti ir negali, ir neturi teisės.

Kadangi atsiskaule ligonis prašė, kad aukos būtų pasiųstos į Centrą, tad ir ši auka pasiųsta SLA. Sekretoriui.

A. Pilvelis — sekr. P. S. Priimta \$7.50 ir peršiesta P. Krasaukui.

P. Jurgeliūtė — SLA. Sekr.

PRANESIMAS SLA. 12-to APSKRICIO KUOPOMS.

Gerbiamos SLA. kuopos, kurių prigulite prie SLA. 12 apskricio, tad nesiųskite laiškų seno sekretoriaus antraštu, nes jisai rezignavo, o sekretoriaus vietą užėmė sekantys daugiausiai balsų gavęs Jonas Ukaniš, R. 1, Box 97, Herrin, Ill.

Priežastis rezignavimo sekr. J. Kunskio — apleido Buckner, Ill. ir apsigyveno ant ukų Mich. valstijoje.

Viso gero velijantis SLA. kuopų ir 12 apskricio darbuotojai.

K. Škužinskas, SLA. 12-to apskr. pirm.

CHICAGOS IR APIELINKĖS SLA. KUOPŲ DOMEL

SLA. II-ras apskritis rengia didelį koncertą 24 d. rugpjūčio, todėl labai prašome tą dieną ne rengti pramogų, nes minėtą dieną II-ras apskr. deda visas pastangas, kad surengis didžiausią koncertą pradžioje sezono. Visas šio koncerto pelnas yra skiriamas Prieglaudos Namu Fondui.

Rengimo Komitetas.

SIBIRO LIETUVIŲ REIKALŲ.

Kultūros Draugijos „Zemaitija“ pirmininkas, Juozas Grubšas, gavo nuo Lietuvos Respublikos Įgaliotinio Sibire (Vladivostoke, Lazarevskaja 8-3) sekretį laišką:

„Gerbiamas Tamsta: — „Naujienų“ No. 96 iš 24.IV. š. m. (Vladivostoke gauta 26.V. š. m.) radau „Zemaitijos“ L. V. Komiteto atsiskaukimą į visuomenę.

„Vardu globojamųjų Sibiro Įgaliotybės Lietuvių meldžiu priimti mūsų dėkingumo išreiškimą už Komiteto jastrumų ir trisus. Ištiesus, tautiečių padėtis, ir taip jau apvertinta, diena iš dienos darosi vis bereikalagai eikvoti pinigų ypač jregistruota atsitikimo mirimo ir alkio. Dar tie iš tremtinių, kurie sveiki, tai šiaip

Kuopos valdyba: Pirm. — M. Mažeikis, Sekr. — V. Mikėlonis, Išd. — A. Šerkūnas.

20 kp., Union City, Conn. Sekanti 20 kp. nariai buvo pasižadėję mokėti į Priegl. Namu Fondą po \$1.00 į metus. tad šiūmi savo pažadą išpildė ir sumokėjo už šiuos metus: Jonas Penykas, Aleksandra Penykienė, Vincas Geležiušas, Antanas Tamašauskas ir M. Bekerienė. Viso \$5.00. Pinigai pasiųsta į Centrą. M. Bekerienė — sekr.

142 kp., New Haven, Conn. Kuopos susirinkime tapo perskaitytas SLA. nario Prano Krasauko laiškas-atsiskaukimas prašant pagalbos, nes minėtas narys jau du metai kai serga ir dabar randasi Central Maine Senatorium, Fairfield, Me. Kuopos nariai apsarvė tokią mūsų organizacijos nario sunkę padėtį, nutarė paaukoti sulig išgalės.

Aukavo sekamai: O. Jašinskienė — \$1.03; po 50c.: K. Blažaitis, J. Masaliunas, M. J. Vokietaitis, V. Urbonas, J. Ruodziavičius, A. Pilvelienė, V. Valukievičius, V. Auskaitis — 45c.; po 25c.: K. Balčiunas, S. Vanagas, M. Kapčiukienė, M. Valiūnė, M. Juznauka, K. Šarilunas, A. Pilvelis. A. Tautvidas, V. Kripaitis; J. Pečiuliunas 20c. ir A. Zdažinskas 7c. Viso \$7.50.

Kadangi atsiskaule ligonis prašė, kad aukos būtų pasiųstos į Centrą, tad ir ši auka pasiųsta SLA. Sekretoriui.

A. Pilvelis — sekr. P. S. Priimta \$7.50 ir peršiesta P. Krasaukui.

P. Jurgeliūtė — SLA. Sekr.

taip užsidirba juodos duonos krasnį, bet jog tarpe tremtinių yra ir senelių, be giminių, ir invalidų, kurių sušelpiti nėra kam. Igalotybė kaip imanydama stengiasi pagerinti jų buvį, bet pati budama be lėšų, tą priedermę atlieka labai sunkiai.

„Ar daromose Tamstų paskaitose neparagintumėte mus brolių amerikiečių neužmiršti apart mūsų fiziškų reikalavimų ir moralinį reikalą? Ar negalėtumėt parinkti tarpe jų ir knygūčių, paveikslėlių iš Lietuvos ir panašių daiktų? To viso mes esame išalkę nemažiau kaip ir duonos.

„Naudodamasi proga, skubiu išreikšti Tamstai savo pagarbos jausmą ir gily dėkingumą už iniciatyvą mus sušelpiti.“

Pasirašo: K. Jocius.

L. e. p. Lietuvos Respublikos Igalotinio Sibiriui.

Aukos dėl persiuntimo Sibiro lietuviams priimamos „Zemaitijos“ L. V. Komitete („Zemaitija“, c/o A. J. Mosgeris, 3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.), „Zemaitijos raštinė.“

Pastarame kare Vokietijoje užmušta 77.118 amerikiečių; užmuštų ir sužeistų skaičius siekia iki 302.612.

Kalnas Everest turi 29.002 pėdas aukščio, yra tai aukščiausias pasauly kalnas.

Redakcijos Atsakymai

Streikierių Komitetui, Pittston, Pa. Tamstų atsisaukime nepasakyta, kas Tamstas išrinko ir įgaliojo streikieriams aukas rinkti. Pagaliau keistai atrodo viena ranka parašyti visų trijų komiteto narių parašai. Malonėkite prisijusti aiškesnį ir oficialų atsisaukimą, pažymėda mi kas Tamstas įgalioja aukas rinkti, tuomet patalpinsime.

Lietuvos Piliiečių, Brooklyn, N. Y. Tamstos atviro laiško Valdemarui Čarnekiui „Tėvynėn“ nedėsimė. Visų pirma jį saisi jau tilpo „Vienybėje“, o „Tėvynėn“ pageidaujami tik toki, rašiniai, kurie originaliai yra skiriami tik „Tėvynėn“. Antra, mūsų supratimu, tokis atviras laiškas turėtų būti pasirašytas tikroju autoriaus vardu, o ne slapyvardžiu, nes tik tuomet jį turėtų reikšmės.

Žinančiam, Kaunas. Rašinėlis „kaip skirstoma Lietuvoje Amerikos aukos“ jau tilpo kituose laikraščiuose, todėl „Tėvynėje“ jo sunaudoti negalime. „Tėvynėn“ pageidaujami tik originalūs raštai.

Kuopos Rašt. Polemikos M. Karpinės ir jos sunašus pašalpos reikalą „Tėvynėn“ nedėsimė. Visų pirma, tai yra vienos kuopos reikalas ir platesnės reikšmės neturintis dalykas. O antra, sveikas nepažinti nei savo vardo, nei adreso, ir pasirašai po inkriminuojančiu straipsniu tik slapyvardį. Toki ginčai geriausiai užbaigti pačioje kuopoje, nenešant jų į organą.

Tautiečių, Brooklyn, N. Y. Nors butų ir naudingiausias dalykas Lietuvos valstybei, bet kuomet jį saisi yra surištas su agitacija už bile kurią partiją, tat „Tėvynėje“ talpinti negalime. Taigi ir Tamstos atsisaukimo „tautiečiai kovon“ negalime sunaudoti.

Jonui J. Šaučiunui, Kingston, Pa. Protokolo įvykusio susirinkimo manifestacijos reikalais „Tėvynėn“ nedėsimė. Užtenka, kad jį saisi tilpo vietiniam laikraštyje, o antra, dabar Amerikos lietuvių kolonijose yra tiek daroma panašių susi-

rinkimų, kad jų protokolų ir didžiausiam laikraštyje nesutal pintum. Patalpinus-gi vienos kolonijos tokį protokolą, tuomet reikalauj ir kitos kolonijos jų protokolus patalpinti ir tuo būdu prisieiti net kelio liką „Tėvynės“ num. vien tokiomis protokolais užkūmėti.

Kuopu Susirinkimai

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. susirinkimas įvyks 10 dieną rugsėjo, 2 val. po pietų, Juozo Andzevičiaus svetainėj, 14 Clark St., Hilldale, Pa. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 72 kuopos.

Antanas Milius — sekr.

Niagara Falls, N. Y. SLA. 270 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 3 dieną rugsėjo, 2 val. po pietų, 339-14 St. Malonėkite visi nariai atsilankyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 270 kuopos.

A. Gutauskas — sekr.

Brooklyn, N. Y. SLA. 83 kp. mėn. susirinkimas įvyks 1 d. rugsėjo, L. U. Kliubo kambaryuose. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvartymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 83 kuopos.

L. G. Kazianus — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių svenainėj, 6835 Superior ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 136 kuopos.

J. J. Žilis — sekr.

Ausonija, Conn. SLA. 66 kp. susirinkimas įvyks 3 d. rugsėjo, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėj. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taip gi turime daug ir kitų svarbių reikalų apsvartymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 66 kuopos.

Juozas Marčiulionis — sekr. So. Manchester, Conn. Pranešama SLA. 207 kuopos nariams, kad 13 d. rugpjūčio kuopos pusmetiniame susirinkime kilo klausimas: kas reikia daryti su tais nariais, kurie nesilanko į susirinkimus. Tuo reikalu padaryta įnešimas, kad narys, neatsilankantis susisirinkimam vieną kartą į tris mėnesius, turės užsimokėti 25c. bau-

PAS MUSTIKRAI GAUSITE

Daugelis lietuvių turi savo namuose gerus fonografus, bet mažuma teturi lietuviškus rekordus arba lietuviškus volialius su lietuviška muzika, mat ne visur yra, kiti nežino ne kur gauti. Todėl šiūnui pranešame visuomenei, kad mano krautuvių randasi virš 200 lietuviškų dainų, dialogų, monologų ir muzikos ant Rekordų įrašinta. Taipgi 65 volialiai su lietuviška muzika, ko nei vienoj kitoj lietuviškoj įstaigoj negausite tokio didelio pasirinkimo, kaip tik mano krautuvių. Čia pažymime keletą iš daugelio. Naujausi lietuviški rekordai, ant abiejų šonų. Kaina 75c.

- Įdainuota Staniuliuotės ir Rudauskiūtės Duetas: 7602 „Plaukia sau laivelis“ ir „Aš įsivilkčia cigono ruba“. 7603 „Ka Močiute padarei“ ir „Kaipgi gražū, gražū“. Įdainuota Jono Buteno basso, su orkestro akompan.: 7025 „Plaukė žaselė per Nenuonilį“ ir „Noriu miego, saldus miego“. Įdainuota Miko Petrausko, su orkestro akompan.: 4272 „Spragilū daina“ ir „Strazdelis“. 4474 „Mielaširdystė“ ir „Vai verčia, lauzo“. Komiški dialogai įkalbėti J. Geležiuo ir P. Bukšnaičio, labai juokingi: 7092 „Pas fotografą“ ir „Jonas mokina kariauti“. 7395 „Kas bus be degtinės“ ir „Dykai nieks nevažė“. 7616 „Sibyro nelaisvėje“ ir „Lekcija iš Biblijos“.

smės į kuopos išdą. Šis įnešimas priimta, bet galutinam užtvirtinimui palikta sekančiam susirinkimui. Todėl visi nariai pasirupinkite sekančiame susirinkime dalyvauti ir tvarkyti kuopos reikalus.

A. Tvaronaitis — sekr.

Paieškojimai

Paieškau Mačislavo Makarevičiaus, kuris apie 10 metų atgal gyveno Waterbury, Conn. ir prigulėjo prie SLA. 11 kuopos, taipgi gyveno ir Union City, Conn. Apie 9 metai atgal išvažiavo iš čia ir dabar nežinau kur jis randasi. Meldžiū jo paties atsišaukti arba kas žinote apie jį, meldžiū duoti man žinią, nes turiu labai svarbių reikalų. Iškaščiau jums bus atlyginti.

ALFONSAS SAKALAUŠKAS, 28 Anderson, Str., UNION CITY, CONN.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda lietuviška bekenė, 2 muro namai prie vienos vietos, arklys, vežimas ir visi reikalingi daiktai del gero biznio. Per 15 metų tas biznis buvo laikomas ir vieta labai tinkanti del didelio biznio. Priežastis pardavimo — sveikatos sumažėjimas. Norintieji pirkti kreipkitės pas mane patį šiuo adresu:

MAT. GRIBER, 1 Cherry St., Curtis Bay, SO. BALTIMORE, MD.

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valstazhenkiss Reg. S. V. Pat. Biuro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 134-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVĄ PER 12 DIENŲ

Greičiausias vandeninis kelias. Asmeniškai vedama ekskursija su tiesioginiu persėdimu Southamptonne į Danzigą, Piliovą, Memelį ir Liepoją ant vieno iš trijų greičiausių vandeninių milžinių, išplaukiančių iš New Yorko kas Utarninkas.

Visi trečios klasės pasažieriai ka-jutose.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA

Taipgi per Liverpool & Glasgow

Scythia ..... rugpj. 31 City of London ..... rugs. 2 Laconia ..... rugsėjo 7

Del tikietų ar informacijų kreipkitės prie arčiausio agento jūsų miesto ar apielinkėje

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

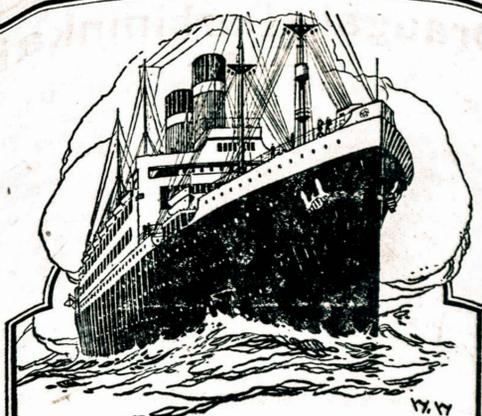
pleiskanų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolat ir po to, ir tuo būdu užlaikykite savo galvos odą švariai ir sveikai ir savo plaukus gražiais ir žvilganciais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųkite 75c. tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LAIVAKORTES PINIGAI. Lietuva parduodame ant visų portų. Vieša arupinam pradeciant nuo gavimo pasporto iki pasodinimui ant laivo. Jei norite turėti puikų patarnavimą kreipkitės prie mus. LITHUANIAN TRAVEL BUREAU INTERNATIONAL Travel Bureau, Inc. 136 East 42-nd st. NEW YORK, N. Y.

LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS. LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ. Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ į LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išpaunau, jeigu kas klausia. G. Kunašauskas 179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai. NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.

„Gydytojas“

„GYDYTOJO“ turinys niekad nesensta, todėl seni numeriai „GYDYTOJO“ lignai yra naudingi ir žinotini, kaip ir nauji. Kas brangina savo sveikatą, tas skaity „GYDYTOJĄ“.

Kas prisijus 10c, tas gaus praetį metų tris numerius „GYDYTOJO“, kurių numeris reguliari kaina 75c.

„GYDYTOJAS“, 3310 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AR KELIAUJATE I SENAJA TEVYNE?

Reikalaukite šitos dykai duodamos knygelės. Ji yra parašyta tamstos kalboje ir lengvai suprantama. Gausi tamsta taip pat visokių informacijų apie UNITED STATES LINES laivus. Kokia klasa nekeliatam, pirma, antra ar trečia, visados busi patenkintas, gausi gerą ir mandagų patarnavimą.

Trečios klasos pasažieriams duodama kambariai su 2, 4 ir 6 lovom. Atskiri kambariai duodami keliaujantiems su šeimynomis. Maistas yra geriausias rūšies, ir jo duodama pakankamai.

Atkeliaujantiems Laivakortės. Jei norite parsitraukti savo gimines iš Senosios Tėvynės, apmokėk jų į kelionę per UNITED STATES LINES. Užtikrink jiems gerą patarnavimą, patogumus — tegul jie keliauja po žvaigždėtosios Vėliaivos Globa.

Informacijų apie laivų išplaukimą ir laivakortes reikalaukite adresuodami: UNITED STATES LINES Moore and McCormick, Inc., Roosevelt Steamship Co., Inc. 45 Broadway, New York City.

U. S. Shipping Board Passenger Dept. 543H3 45 Broadway, New York

INFORMACIJŲ BLANKA. U. S. Shipping Board, Passenger Dept. 543H3 45 Broadway, New York City

Meldžiū atsiųsti man dykai knygutę apie kelionės faktus. Taip pat ir pilnas infor. apie U.S. Lines laivus į Europą, iš Europos. Vardas-pavardė Adresas

KORTOS! KORTOS! No. 1. Laimės Spėjimo Kortos gerai žinomos Madame Le Normand, garsios mistiškos francuzės moters, kurios pranašavimai turtingiems ir biedniems, karaliams ir kunigaikščiams visuomet pasirodė teisingi. Kaladė šitų kortų su paaiškinimu kaip jas pažinti tik \$1.00. No. 2. Suženklintos Kortos, į kurias žiurint iš užpakalio galima pasakyti kokia korta yra. Jos yra vartojamos garsiausių magikų ir kazirinkų. Kaina už kaladę su paaiškinimu kaip jas pažinti tik \$1.50. No. 3. Suženklintos kortos geresnio išdėbimo. Kaina su paaiškinimu tik \$2.25. Mes garantuojam užganėdinimą arba sugražinam atgal pinigus. Prisiųsk tik 25c. padengimui persiuntimo lėšų ir pažymėk kokio namo numerio kortų nori, o likusius pinigus užmokėsi, kai aplaiks kortas savo namuose. Adresas: PRACTICAL SALES CO., Dept. 203, CHICAGO, ILL. 1219 NORTH IRVING AVE.,

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y. TIESI KELIONE I LIETUVĄ PER HAMBURGĄ PİLIAVĄ ARBA LIEPOJŲ. Lietuviški važiuojanti į Piliavą aplenka Lenkų juostų karidori. Visa trečia klasa padalinta į kambarius ant 2-ju, 4-rių, 6-rių ir 8-rių lovų. LITUANIA rugs. 6. POLONIA rugs. 20 iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphiajos į Hamburgą \$103.50—Piliavą \$106.50 — Klaipėdą ir Libavą \$107. Mes užmokam gelžkelio lėšas iš Bostono ar Philadelphiajos į New Yorką. Dėl laivakortėn kreipkitės prie savo agento

LIETUVIŲ ISTAIGA GYVUOJA 85 METAI VIENYBE. „Vienybės“ įstaiga per 85 metus siunčia pinigų į visas pasaulio dalis, parduoda laivakortes ant visų geriausių linijų ir viskuom kelivius aprupina atlieka visokius spaudos darbus greitai ir gražiai, turi didžiausią Amerikoje lietuviškų knygų sandėlį ir leidžia didelį laikraštį „Vienybė“ du sykiai savaitėje. Prenumerata: \$3.50 metams. Visi kreipgai į „Vienybę“ kitur niekadoms nebepareipia. Visais laikalais rašykite: VIENYBE, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Draugai, Darbininkai!

Jūs kiekvienas gerai žinote, kaip yra sunku įgyti mokslą. Kiekvienam darbininkui norint įgyti šiek tiek daugiau mokslo, tenka išieškoti daug savo energijos ir įsiskolinti.

Dar sunkiau yra mūsų draugams darbininkams Lietuvoje. Jie apie atsiekimą augštesnės profesijos mokslo nei svajoti negali. Lietuvos darbininkams ir paprasčiausių knygų užtektų. Bet jie ir tu neturi, nes neturi pinigų joms įsigyti.

Mes lietuviai darbininkai, gyvenantys Jungtinėse Valstijose, turime daug daugiau progų įsigyti knygų. Daugelis mūsų turi daug įvairių perskaitytų knygų. Jos guli ant lentynų be jokios naudos.

Lietuvos beturčiai darbininkai prašo Lietuvos Socialistų Sąjungos Pildomojo Komiteto, kad surinktų kuodaugiau siai įvairaus turinio knygų ir pasiųstų jas Lietuvos Socialdemokratų Partijai.

LSS. Pildomasis Komitetas iki šiol, be atsišaukimo, jau yra gavęs 100 įvairaus turinio knygelių.

Draugai, mes prašome jus ateiti talkon. Surinkite visas savo perskaitytas knygas, kurios yra gerame stovyje, ir prišaukite LSS. Sekretoriaus vardu (A. Žymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.).

Mes manome, kad atsisiras daug geros valios lietuvių darbininkų, kurie nepasigailės atiduoti savo perskaitytų knygelių Lietuvos darbininkų švietimui.

Knygelės gali būti įvairaus turinio — politinio, kultūrinio

ir aplamai mokslinio. Lietuvoje darbininkams jos bus begalo naudingos ir suteiks daug dvasinio peno. Lietuvos darbininkai skaitydami jas, greičiau supras savo klasės reikalus, greičiau mokės atskirti gerą nuo blogo ir greičiau ir geriau mokės ginti savo reikalus.

Padėkite Lietuvos darbininkams apsišviesti! Jus čia turite daugiau progos, suteikite jiems paramą. Jums tas daug nekainuoja. Tik truputį pasidaruokite, o nauda to darbo bus Lietuvos.

Kiekvienoj Amerikos lietuvių kolonijoje lai susidaro tam tikras komitetas rinkimui knygų. Surinkus jas iš geros valios žmonių, tuoj pasiųsti nurodytu adresu. LSS. Pildomasis Komitetas jas priims ir pasiųs Lietuvos Socialdemokratų Partijai.

Prašome kiekvieno lietuvių darbininko prisidėti prie šio darbo. Darbas labai lengvas. Kiekvienas gali tai atlikti be jokių prisirengimų. Tik reikia pasidaruoti ir keletą skatelių išleisti krasos ženkleliams.

Umu laiku norėtume gauti bent 2,000 egzempliorių įvairaus turinio knygelių, kad jas galėtumėm tuojau pasiųsti Lietuvon.

Lietuvos darbininkai jų laukia. Neapvilkite jų. Lai kiekvienas draugų tuojau apžiūri savo knygynėlį ir surinkęs perskaitytas knygas prisunečia. Kviečiame darban visus.

Vardu Lietuvių Socialistų Sąjungos Pildomojo Komiteto
A. Žymontas, LSS. Sekr.,
1739 S. Halsted, Chicago, Ill.

lius užsienyje ir neišsiėmė Lietuvos pasų šio § nustatytuoju laiku, gali atgauti Lietuvos pilietybę tik einant šio įstatymo 3 ir 4 §§ ir jų papildymu nustatytuoju keliu ir sąlygomis.

A. Stulginskis,
E. Respublikos Prezidento Pa-
reigas, Steigiamojo Seimo Pir-
mininkas,

Galvanauskas,
Ministeris Pirmininkas.
Kaunas, 1922 m.
birželio mėn. 9 d.
1-oji įstatymo dalis išleista
1919 m. sausio 8 d.; antroji da-
lis 1920 m. kovo 28 d., paga-
liaus paskutinioji 1922 m. bir-
želio 9 d.
Liet. Inf. Biuras.

keturi vežimai (floats) aprė-
dyti be jokios išraiškos ir
apie pora tuzinų au-
tomobilių. Viso maršutojų ir
važiuotojų gal buvo arti 1,000.
Tai ir visa paroda. O sutarti-
nai dirbant, buvo tikėtasi išei-
ti 6,000 o gal ir daugiau. Mar-
šutojų upas atrodė labai blo-
gas. Vadai taip susinervavę,
kad nei pažinti negalima.

Po parodai buvo prakalbos.
Kadangi ant prakalbų nebuvo,
tai ir kitų pasakojimų nerašy-
siu. Tik ant rytojaus vietinėj
amerikonų spaudoj buvo aprašy-
ta, kad kalbėjo Lietuvos konsu-
lis K. Krušinskas.

Beje, dar vienas labai karek-
teringas atsitikimas. Kaip tik
pirmutinės eilės paroduojančių
vaikučių perėjo Brooklino tiltą
ir pasuko į Liberty gatvę, tuo-
met nutruko elektros vatai, ku-
ri varo gatvekarius, atkirsda-
ma vieną dalį parodos nuo ki-
tos. Kol viela nuo gatvės ate-
mė, truko apie 15 minutų. Žmo-
nės stovėdami ir šnekasi, sako:
„Netik laisvamaniai atsisakė
su parapija paroduoti, bet ir
pats lietuviškas dievas-perku-
nas savo gyslas numetė ant žė-
mės ir rods sakyte sako: ne-
maisykite bažnyčios su politi-
ka.“

Lietuvis.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-
guzikėliai
VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Aukšiniai, po \$1.50
Mažesni Aukšiniai 1.00
Paukuoti ..... .50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli aukšiniai po \$1.50, mažesni auksi-
niai — po \$1.00; paukuoti — po 50.
Duodant užsakymus mažiau kaip ant vie-
no dolerio, reikia prisųsti 10c. per-
siuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos- pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento
paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečėtis, išpaudžiamos
į popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orde- rių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-re- kordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo
apdarais su raktu ir 75 lakštais
parsiduoda tiktai už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti
kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais
pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tu-
ščios eilutės, už ką pinigai prisunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti in-
gyti viršū pabriežtus kuopoms bu-
tinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti
ant Lithuanian Alliance of America, o mo-
kesčių mėnesinius raportus (blankas) su
pinigais siųsti sekretoriaus adresu:

P. JURGELIUTĖ
307 W. 30-th St.,
NEW YORK, N.Y.

LIETUVIAI AMERIKOJE

WATERBURY, CONN.
Viejoje Lietuvos pripažinimo
iškilnių, apvaikščiojo parapijos
30 metų sukaktuves.

Liepos 31 d. vakare, buvo su-
šauktas paskolos stoties susirin-
kimas, kurioje atstovauja vi-
sas draugijas jų atstovai. Sa-
le prisirinko pilnetelė parapi-
jonų ir parapijonų taip, kad
draugijų atstovų kaip ir nebe-
simato.

Pirmininkas J. Tareila ati-
daro susirinkimą, pasakydamas
trumpą prakalbėlę, kaslink pri-
pažinimo Lietuvos de jure per
Suv. Valst. kviesdamas reng-
tis prie parodos. Pabaigus pir-
mininkui kalbą, tuojaus pasipy-
lė keletas įnešimų, kad reikia
išrinkti naują valdybą ir tuo-
jaus perstato į valdybą Janu-
šaitį ir Buškų, abu ant karto.
Vienas net pasako, kad, girdi,
Tareila parodos vesti nemokas,
todėl čia ir reikia gabių žmonių
(Janušaitis ir Buškus tarpe kle-
rikalų yra labai populiariski vy-
rai, ne joks viešas susirinkimas
ar paroda be jų vadovystės ne-
apeis, o ypač kur eina dalykas
apie pinigus arba biznį. Aną mė-
tą laike didžiojo Waterburio strei-
ko piršosi net streikių vadovais, sako,
net ir nuo policijos leidimą žadėjo
gauti, bet streikieriai nuo jų
malonių atsisakė).

Bet iš antros pusės užprotes-
tuota, motyvuojant, kad jeigu
dabartinė paskolos stoties valdy-
ba per du metus nuosekliai dar-
bavosi, tai kam rinkti kitą val-
dybą. Išrinkime tik 20 žmonių
parodos rengimui, o jie iš savo
tarpas pasiskirs ir parodos ve-
dėjus, o valdyba palikti ta pa-
ti. Įnešimas paremtas. Kas
tai patėmija, kad tik draugijų
atstovai turėtų sprendžiamąjį
balsą, bet kunigėlis atrežia, kad
čia viešas susirinkimas, tai
kiekvienas turi sprendžiamą bal-
są. O klegėsis, davatkų šio
šalui pirkties ir kitokiu budu
įsigyti Lietuvoje nuosavybę ne-
kilnojamuoju turtu.

Pastebėjimas. Išimtinais at-
sitikimais Ministerių Kabineto
nutarimu gali buti leista svetim-
šalui pirkties ir kitokiu budu
įsigyti Lietuvoje nuosavybę ne-
kilnojamuoju turtu.

§5. Žemė, valdoma tų kolonistų,
kurie po 1904 m. buvusių
rusų valstybinių, vadinamųjų
valstiečių (Krestianskij), ir
bajorų (Dvorianiskij) bankų bu-
vo įkurti Lietuvoje, šiuo gra-
žinama Lietuvos Valstybės nuo
savybėn ir iš kolonistų atima-
ma, o jiems išdas gražina tai,
ką jie buvo už žemę sumokėję.

§6. Žmonės, kurie einant šio
įstatymo §1 ir jo pastaba, ar
Lietuvos taikos sutarties su
Rusija VI-jo straipsnio pirmą-
ją dalim, yra laikomi Lietuvos
piliečiais, bet gyvena svetimos
valstybės teritorijoje, jeigu
svetimoje valstybėje nėra natu-
ralizavęsi, privalo per 6 mėne-
sius nuo šio įstatymo paskelbi-
mo dienos įsiregistruoti pas
Lietuvos diplomatinis atstovus
ar konsulus užsienyje ir,
pristatę jiems savo pilietybės
išrodymus, išsiimti Lietuvos
pasus. Tose valstybėse kuriose
ligi šiam laikui nėra nei diplo-
matinės nei konsularinės Lietu-
vos atstovybės, nurodytas 6
mėnesių terminas laikomas nuo
Lietuvos Atstovybės, tose val-
stybėse įsisteigimo dienos.

Gyvenantieji užsienyje žmo-
nės, kurie atatinka šio įstatymo
1§ ir jo pastaboje, ar Lietuvos
taikos sutarties su Rusija VI
str. pirm. dalyje, išdėstytoms
sąlygoms, bet neįsiregistravo
pas Lietuvos atstovus ar konsu-

jų vietoje pastatyti tikri tėvi-
nainiai pirke bonus ir kad kal-
bėtojas butų svietiškis apart
kunigo. Jei šis reikalavimas
nebus patenkintas, draugija at-
sisako dalyvauti parodoje. Tuo
jaus laiškas pasiųstas į pasko-
los stoties susirinkimą, kuris
buvo laikomas kitoje vietoje.
Su tokiais pat reikalavimais
laišką prisuntė ir „šviesos“
draugija, su kuriuomi tik ką bu-
vo apsidirbę, triukšmingai pa-
siųsdami į gurbą. Štai ir nuo
L. S. D. antras laiškas ir tokio
turinio, kuris sukėlė tokį ler-
mą, kokio dar tur but niekas
nematė. Be maž ko kedžių ne-
paleista darban. Kaip tas
triukšmas užsibaigė aplesiu,
bet išrinkti vadai bonų nusi-
pirkti kategoriškai atsisakė, o
nuo vadovystės nepasišalina.

Sekanciose dienose buvo pri-
siųsta ir dar nuo keleto drau-
gijų toki pat reikalavimai, bet
visiems buvo atsakyta, kad
pervėlu ir atitaisyti nebegali-
ma.

Nors draugijos ir statė savo
griežtus reikalavimus, bet tar-
pe draugijų vadų, o taip gi ir
tarpe pačių narių, buvo many-
mas, kad parodoje dalyvauti iš-
kilmingai, o savitarpinius nesu-
sipratimus užbaigti paskui susi-
rinkimuose. Bet štai subatoje
po pietų sprogo nauja torpėda,
kuri buvo pagaminta klebonijoj
visai niekam nežinant. Mat
apytiete išėjęs vietinis anglų
dienraštis, „Waterbury Even-
ning Democrat“, su paveikslais
lietuvių bažnyčios su neesamais
bokštais, mokyklos, burio mo-
kinių, kunigų, Janušaičio ir dar
del mados paskolos stoties pir-
mininko Tareilos paveikslas.
Viršuje stambiom raidėm užra-
šyta, kad nedėlioj atsibus 30
metų vietos parapijos sukaktu-
vių paminėjimas ir Lie-
tuvos pripažinimo švietė,
ant viso puslapio tel-
pa parapijos biografija ir ant
pabaigos Lietuvos vargai.

Tarpe lietuvių pasidarė toks
sujudimas, ne tik pas vadinamu-
mus „bedievius“, bet ir patys
katalikai baisiai pasipiktino iš
tokio kunigų pasielgimo, sumai-
šyme parapijos su tautiška
švente. Bėgioja vieni pas ki-
tus! Progresyvių draugijų są-
ryšis vakare sušaukia ekstra
susirinkimą ir nutaria pareika-
nauti, kad kuniginis komitetas
atsaktų per laikraštį „Republi-
can“, kuris turėjo išieiti nedė-
lios ryte, kad čia nebus parapi-
jos 30 metų sukaktuvių ap-
vaikščiojimas ir kad neneštų
užrašų, kur butų užrašyta pa-
rapijos šventė. Nors daug bu-
vo tartasi, daug ginėtasi, bent
juo kelis kartus delegatai siun-
tinėti vieny pas kitus, net iki
12 val. nakties, bet kuniginiai
to atšaukti nesutiko, todėl pro-
gresyvių draugijų sąryšis nu-
taria parodoje nedalyvauti, o
vietoje to surengti masinį mi-
tingą su prakalbomis apie 20 d.
rugpiučio. Tuo budu parodoje
nedalyvavo visos tautiškos drau-
gijos ir kaikurios katalikiškos
draugijos atsisakė dalyvauti.

Šv. Juozapo drg-ja turinti apie
400 narių, nedalyvavo, šv. Sta-
nislovo — apie su tiek pat na-
rių — nedalyvavo.

Visa parapijos paroda susidė-
jo iš apie 500 vyrų, apie 150
moterų, parapijinės mokyklos
vaikai kunigų vedami, keletas
Amerikos uniforma kareivių,

SPRINGFIELD, MASS.
Du Hartfordo lietuvių Prana-
Petkų ir Juozą Bružą patiko
baisi nelaimė. Jiem bevažiuo-
jant į Springfield, Mass. pro
Thompsonville, Conn., koksa-
tai žmogus užlėkė jiems už
akių su „fordu“. Lietuviai
matydami pavojų, užspaudė bre-
kus, savo didelio 7 pasaziery
automobiliaus, bet kad kialis
buvo labai slidus, tad automo-
bilius slysdamas net 2 sykiau
apsisuko ir atsimušė į tvirtą
tvorą, išlaužė tvorą ir du dvi-
likos colių storio stulpus ir nu-
siritu nuo staigaus, akmenais iš-
muroto grovio, 35 pėdų aukščio
ir nukrito ant akmenų į bėgan-
tį upelį, apsisversdamas aukštyn
ratais. Lietuviai abudu laikėsi
pirmoje sėdynėje ant žut but.

Automobiliaus viršus, pirmo-
sios sėdynės, stiklai ir valdan-
tis automobilij ratas, sutrupė-
jo į smulkius drebėžgus, o lie-
tuvius ištraukė iš po mašinos
gyvus ir visai menkai sužeis-
tus. Petkui galva biskį prakir-
sta, o Bružui tik lupa sumuš-
ta ir prabriešta, tai ir viskas.
Visi stebisi iš tokio stebuklingo
atsitikimo. Matyt buta laimin-
gų lietuvių.

Martinas, Tamošaitis.

Įstatymas Apie Lietuvos Pilietybę

§1. Lietuvos piliečiais laikomi: 1) Asmens, kurių tėvai ir seneliai iš seno Lietuvoje gyveno, ir kurie patys visuomet Lietuvoje gyvena; 2) Nuorodytųjų pirmame punkte asmenų vaikai, kurie, kad ir negyveno visuomet Lietuvoje, bet grįžo jon gyventi; 3) Asmens, kurie iki 1914 metų nemažiau, kaip 10 metų Lietuvoje gyveno ir turėjo: a) arba nuosavą nekilnojimąjį turtą, b) arba nuolatinį darbą; 4) Lietuvos piliečio vaikai; 5) Jo pati arba našlė; 6) Lietuvos netekėjusios pilietybės vaikai, jei jie neprimti svetim šalio jo vaikais ir 7) Svetimšaliai, naujai priimti Lietuvos piliečiais.

Pastebėjimas. Lietuvos piliečiais nelaikomi asmens, kurie kad ir turėjo nuolatinį darbą (§1, p. 3 b) bet kurių darbas buvo vien tarnavimas Rusų Valstybei, t. y. rusų valdininkai.

§2. Svetimšalis gali buti priimtas Lietuvos piliečiu: 1) Jei ištaisai išgyveno Lietuvoje nemažiau, kaip penkerius paskutinius metus; 2) jei turi nuolatinį darbą, kuriuo laiko save ir savo šeimyną ir 3) jei nebuvo teismo nubaustas už nusikaltamus darbus kalėti kalėjime arba skaudesnėmis bausmėmis.

§3. Svetimšalis, kuris nori tapti Lietuvos piliečiu ir atitinka §2 reikalavimus, privalo paduoti apie tai prašymą Vidaus Reikalų Ministeriui, kuris susitaręs su Teisingumo Ministeriu, patenkina arba atmeta prašymą.

Pastebėjimas. Išimtinais atsitikimais Ministerių Kabineto nutarimu gali buti priimtas Lietuvos piliečiu svetimšalis, kuris ir nėra išgyvenęs Lietuvoje paskutinių penkerių metų (§2, p. i).

§4. Laikina draudžiama svetimšaliams pirkti ir kitokiu bu-

du įgyti nuosavybę Lietuvoje nekilnojamoju turtu. Sutartys, padarytos priešingai šiam įstatymui, laikomos nebesančiomis. Apygardos teismo Valstybės Gynėjas dedama pareiga kelti ir vesti bylas apie minėtų sutarčių panaikinimą.

Pastebėjimas. Išimtinais atsitikimais Ministerių Kabineto nutarimu gali buti leista svetimšalui pirkties ir kitokiu budu įsigyti Lietuvoje nuosavybę nekilnojamoju turtu.

§5. Žemė, valdoma tų kolonistų, kurie po 1904 m. buvusių rusų valstybinių, vadinamųjų valstiečių (Krestianskij), ir bajorų (Dvorianiskij) bankų buvo įkurti Lietuvoje, šiuo gražinama Lietuvos Valstybės nuo savybėn ir iš kolonistų atima- ma, o jiems išdas gražina tai, ką jie buvo už žemę sumokėję.

§6. Žmonės, kurie einant šio įstatymo §1 ir jo pastaba, ar Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI-jo straipsnio pirmąją dalim, yra laikomi Lietuvos piliečiais, bet gyvena svetimos valstybės teritorijoje, jeigu svetimoje valstybėje nėra natu- ralizavęsi, privalo per 6 mėne- sius nuo šio įstatymo paskelbi- mo dienos įsiregistruoti pas Lietuvos diplomatinis atstovus ar konsulus užsienyje ir, pristatę jiems savo pilietybės išrodymus, išsiimti Lietuvos pasus. Tose valstybėse kuriose ligi šiam laikui nėra nei diplo- matinės nei konsularinės Lietu- vos atstovybės, nurodytas 6 mėnesių terminas laikomas nuo Lietuvos Atstovybės, tose val- stybėse įsisteigimo dienos.

Gyvenantieji užsienyje žmo- nės, kurie atatinka šio įstatymo 1§ ir jo pastaboje, ar Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI str. pirm. dalyje, išdėstytoms sąlygoms, bet neįsiregistravo pas Lietuvos atstovus ar konsu-

ZMONIU SVEIKATA

Rašo Dr. A. J. KARALIUS.

SUSISLAPINIMAS LOVOJE.

Daug motinų nori žinoti ką daryti, kada vaikai lovoje susislapina. Neretai suaugęs vyras ar moteris nedrąsiai paklausia kokių būdu prašalinti savo šitą nemalonų įprotį. Lovos šlapinimas nėra liga — dažniausia įprotis arba kokio nors kito suirimo arba ligos ženklas. Truputėli plačiau pakalbėkime šituo klausimu, — kokios priežastys pagamina šitą nemalonų reiškinį?

Priežastys. Jų labai daug ir visokių. Pirmiausia, visi žino, kad kudikis (ką-tik gimęs) negali kontroliuoti savo šlapimo atidalinimą; jo puslės ir viso šlapinimosi mechanizmo raumenys dar silpni ir nevaldomi. Jo šlapimas, taip sakant, noroms-nenoroms išteka taip kaip pvz. prakaitas, ašaros. Kudikiui augant auga ir stiprėja visi šlapinimosi aparato raumenys ir nervai, kudikis šlapinasi rečiau. O laikui bėgant šlapia lova jam padaro nesmagumą, jis verkia; auklė arba motina tada, žinoma, jam stengiasi paaiškinti, kad norint šlapintis reikia pasiprašyti. Ir vaikas išmoka šlapumą iš puslės tinkamu laiku prašalinti, ir jis pabunda kada naktį reikia šlapintis.

Kartais dėl tulų priežasčių vaiko šlapinimosi aparato raumenys pasiliekia tokiomis kokiomis buvo kudikiu esant. Tada vaikas negali šlapinimosi valdyti. Laimė, labai retai taip pasitaiko.

Kokia nors šlapimo aparato nervų liga gali pagaminti šitą keblumą. Pasitaiko matyti atsitikimų, kur tėvuose yra kokio nors „nerviškumo“, — vaikai prišlapina lovą. Kartais tėvas arba motina šitą keblumą vaikams perduoda. Yra šitokių atsitikimų. Aš gydžiau šitokių šeimyną: tėvas šlapino lovą iki 18 metų, motina visada buvo labai susinervinus (jos motina turėjo nuomari), du vaiku (8 ir 13 metų) ir abu kas naktį susislapina lovoje.

Dažnai toki vaikai nelabai sveiki; visi jų raumenys be tono, minkšti; nervų aparatas, paires — jie neramūs, baugūs, nedrąsūs. — Štai delko neretai tyras oras, geras maistas tokius vaikus visai išgydo.

Saužagystė neretai yra šito keblumo priežastis. Taip pat persiauras antgalis, ne vietoje esantis šlapimo kanalėlis, mergaičių vulvos ar vaginos uždegimas, kirmėlės mėšlinėje, etc.

Gydymas. Pirmiausia reikia surasti priežastis ir jas prašalinti.

Jei vaikas silpnas tyras oras ir geras maistas. Neduok vaikams kavos, alaus, vyno arba degtinės.

Jei priežastys randasi kur nors lyties ir šlapimo aparate, gydytojas padarys kas reikia. Mano praktikoje apipiaustymas (kada reikalingas) davė ytin gerų rezultatų. Taip pat šlapinimosi kanalėlio atkėlimas prideramom vieton.

Vienok didelė daugumo vaikų atsikrato nuo šito keblumo paprastu mokiniu. Čia kiekviena motina gali labai daug padaryti, ir štai kaip:

Neduok vaikui vandens po 5 val. vakaro. Kas vakaras jam aiškiai pasakyk, kad kiekvienam vaikui reikia pasiprašyti šlapintis, kad yra labai negeras daiktas prišlapinti lovą, kurią paskui motinai reikia valyti. Vaikas myli savo mamą, tai delto, žinoma, jis turi pasibusti kada ateina laikas šlapintis. Jis tavo geriausias vaikas, tai jis, žinoma, mamos klausys. Žadėk jam kokią dovaną už sausą lovą.

Didesniam vaikui, žinoma, reikia rimčiau pasakyti, o reikale ir nubausti. pvz. pietų neduoti.

Pripratink vaikui nusišlapinti prieš eisiant gultų, ir prikelk naktį arba anksti rytą.

Juo anksčiau vaiką pradėsi mokinti, juo bus geriau.

Reikia pasakyti, kad šitą keblumą visada galima prašalinti. Reikia truputėlio kantrybės ir gydytojo sveikų patarimų. Prie gydytojo reikia kreiptis tik tai tada, kada motina ar auklė šitokiais nurodymais nepajėgia tą keblumą sulaužyti.

KAULAI IR RAUMENYS.

Rašo Dr. A. L. GRAIČIUNAS.

Prisižiurint į automobilių gali patėmyti, kad jis susideda iš daugelio atskirų

dalių. Vienos dalys yra padarytos judinti mašiną, o kitos, tik, kad palaikytų kruvoje nedaleidžiant toms dalims išsisklaidyti. Tas pats yra ir su mūsų kunu — jame randame raumenis, su kurių pagalba visos kuno dalys yra judinamos, ir kaulus, kurie palaiko kuną.

Jei savo kuno dalį pačiupinėsi, tai užtėmysi, kad didelė dalis susideda iš kaulų ir raumenų. Vieni kaulai yra ilgi ir apvaliniai, kiti yra paplokšti. Ilgi kaulai, kaip tai rankų ir kojų, reikalingi judėjimui. Paplokšti sudaro pavydala krepšio, kuriame užlaiko lepias kuno dalis nuo susižeidimo. Galvos kaulai apsaugoja smegenas nuo susižeidimo; krutinės kaulai — širdį, plaučius ir kitas minkštas kuno dalis.

Kaulai yra susinarinę tarp savęs galuose. Kaulai ir susinarinimai kaulų nėra taip lengvai sulaužomi, jei bent labai ir nepaprastai šurkščiai apsieisime.

Raumenys ir kaulai buna tik tada sveiki ir tvirti, kada asmuo gyvena sulyg pamatinių sveikatos dėsnių. Geras maistas tyras oras yra būtina reikalingi visoms kuno dalims, o ypatingai raumenims. Norėdamas turėti tvirtus raumenis žmogus privalo vengti svaiginamų gėrų. Alkoholis susilpnina raumenis. Atletai, — tai yra žmonės, kurie eina ristas, arba žaidžia kokias žaismes pergalėjimui vienas kito miklume ir tvirtume, niekad nevartoja svaiginamų gėrimų. Jie žino gerai iš kitų patyrimo, jog jie negali laimėti žaismėje, jei vartoja svaiginamus gėrimus.

Visam kunui, bet ypatingai raumenims, reikalingas yra mankštinimas. Apie mankštinimąsi mes pakalbėsime kitą syk.

GĖLIŲ KVĖPALAI.

„Pastebėtina, kad tulų gėlių kvėpalai kartais permaito balsą arba visai atima. Batallus 1565 metuose pastebėjo, kad gėlių kvėpalai pagamina sunkumą alsavime, ir dainoriai tai gerai supranta. Joal ir Dr. Gabanes surinko daug ir plačių patyrimų šiame dalyje iš žymių dainorių. Paryžiaus operos dainorė, Rene'd Richard, pastebėjo, kad kai tik jos mokiniai ateina apsikaisę violetomis, tai jų balsai visuomet buna silpni. Su pagalba laryngoskopu jina matė, kad balso liežuveliai tada yra paraudonavę. Madame Calvi patvirtino šitą nuomonę ir pasakė, kad ja labiausia kankina gėlės tuberų veislės, ir kad vieną kartą alyvų buketas jai tulam laikui visai atėmė balsą. Daug kitų dainorių tatau patvirtina; ypatingai jie bijo violetos. Rožė retai priskaitoma prie kenksmingų gėlių. Dirbtiniai perfumai sulyginamai nekenksmingi, nors tuli dainoriai vengia aštrių perfumų“. — Havelock Ellis.

(Iš „Gydytojas“).

KAS GERIAU APSIMOKA: AR SIRG-TI — AR SVEIKU BUTI?

Štai už šiuos metus, aštuoni numeriai „Gydytojo“. Sudėjus kruvon padaro knygą iš 185 puslapių. Iki Naujų Metų dar keturi numeriai Gydytojo išeis, tai prisidės šimtas puslapių — viso 285 puslapiai „Populiarės Medicinos Knyga“.

Jau antras tomas. Parmas tomas praeitų metų suteikė liaudžiai nemažą dovaną žinių iš sveikatos sryties. Kai kurie straipsniai ištiesai buvo perspausdinti mūsų organe „Tėvynėje“.

SLA. nariai turėjo progos „Tėvynės“ skiltyse susipažinti su turiniu „Gydytojo“. SLA. nariai, kurie užsiprenumeravo „Gydytoją“, patenkinti ir dekingi Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijai, už suteiktą progos pasemti teisingų žinių apie sveikatą. Daug narių vis dar atidėlioja užsiprenumeravimą „Gydytojo“ patogesiam laikui. Nežinau ar bus kada patogiam, kaip dabar. Dauguma žmonių nedirba — turi laiko skaityti. Kaina-gi metams tik \$1.00. Kaip toki apsiereiskimą išaiškinti: apsieidimas-indiferentiškumas apie savo sveikatą.

Susirgus pasigydyti daugiau kainuoja, negu pasirupinti susipažinti: „kas daryti, kad nesirgti.“ Visgi kur nors gluodi priežastis, kad žmogus taip mažai apie savo sveikatą paisy. Tają priežastį mes meginsime surasti — atspėti ir per „Gydytojo“ puslapius pranešti visuomenei.

Nori žinoti, tai užsiprenumeruok „Gydytoją“, \$1.00 metams.

Dr. A. L. Graičiunas.

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-ro Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

Phone — Calvert 3210

I. B. Bronushas, M. D.

Ofiso valandos:
Nuo 7 iki 8:30 vakare.
Nedėlioje nuo 2 iki 3 po pietų.
615 COLUMBIA AVE.,
BALTIMORE, MD.

Istorinis Dokumentas apie Lenkus

„SANDARA“ spausdina labai svarbų istorinį dokumentą apie lenkus, tai yra LIUBLINO SEIMO DIENYNAS.

Tame dokumente, to laiko žmonių užrašais, parodoma, kaip lenkai apgavo lietuvius, kaip prievarta ir žulikyte antmetė ant Lietuvos Liublino Uniją, kurią ir dabar jie bando atsiremti, užpuldinėjami LIETUVĄ.

Kiekvienas lietuvis privalo susipažinti su tuo dokumentu, todėl skubina užsirašykite savaitinį laikraštį

„SANDARA“
Prenumerata metams \$2.50, pusė metų \$1.25, i Lietuva \$3.00. Laiškus su užsakymais reikia siųsti šiuo adresu:

SANDARA,
327 E Street, So. Boston, Mass.
Pastaba. Kas užsirašys „SANDARA“, prisižadamas iškirptę šį paskelbimą, gaus dovanų FAUSTO KIRŠOS eilų knygą AIDŲ AIDUŽES, kuris šiaip perkant kainuoja 50c.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną mūsų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkelti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centru šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T Ē M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsiskysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
- Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
- Apie Sveikatą — pusl. 16 ..... 05c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
- Japonų Konstitucija — pusl. 31 ..... 10c.
- Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
- Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
- Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c
- Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės ..... 15c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos
- Karės Metu — pusl. 102 ..... 35c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
- Lindvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 20c.
- Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
- Pasinkai Lietuvoje — pusl. 16 ..... 05c.
- Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
- Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
- Ruožiai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
- Susiprato — 64 pusl. .... 20c.
- Trachoma — Prie šviesos — pusl. 100..... 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
- Dvi Seseri — 4-rių aktų tragiška drama .. 50c.
- Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ..... 40c.
- Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
- Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... \$1.25
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
- Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ..... 50c.
- Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose
- Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200.
- Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
- Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINES ŽINIOS

Iš Draugijų Konferencijos.

Rugpjūčio 15 d., Liet. Ukėsų Klubo kambariuose, Brooklyne, įvyko Brooklyn draugijų konferencija, aptarimui rengiamojo mass mitingo, kuriame bus išneštas protestas prieš Johnsono bilių. Šioje konferencijoje, nors ir buvo daroma netykslų kai kurių atstovų, tačiau reikalas svarstant rimtai ir patiestas rimtas pagrindas mass-mitingo darbuotei, kuri galės pasiekti savo tikslo.

Iš viso delegatų dalyvavo 48, kurie buvo pasidalinę du logeriu, nors ir svarstė visiems lietuviams bendrus reikalus. Šioje konferencijoje pasirodė keletas tokių ypaty, kurios save laiko labai „revolucionieriškoms“, tačiau negalima suprasti, kam dar puošiamasi laisvės žodžiais, kuomet tokios ypatybės nepripažįsta niekam teisės laisvo protavimo. Jos tik sau tokią laisvę pripažįsta.

Iš sekamo mass-mitingo galima laukti rimtų dalykų, nes tapo išrinkta rimti ir sumanys jo vedėjai. Daugiausiai ginčų kilo, kuo met prieita prie rinkimo mitingo vedėjo. Mat nekuriu norėta vėl įkišti „bimbini“ vedėją, kad „bimbini“ gautų, vietoje rimtų rezoliucijų, išdriksusių šauksmų pluoštus išnešti, kaip praeitame mass-mitinge kad padarė. Vienok jiems to atsiekti ne pavyko. Kan didatais buvo Siurba ir A. Mikalauskas. Balsuojant, nors Siurba ir pats už save ranką pakėlė, vienok gavo tik 21 balsą, o A. Mikalauskas gavo 23 balsus. Sekretore aklamacijos būdu išrinkta ponis Petrikenė.

Mass-mitingui diena dar nenuskirta, bet manoma, kad įvykis apie rugsėjo 15 d., kuris nutarta sušaukti New Plaza salėje. Taigi po šios draugijų konferencijos, tenka tikėtis, kad sekančias mass-mitingas pasieks savo tikslo ir „draugams bimbistams“ nepavyks jo suardyti, kaip kad su praicitu mass-mitingu jie padarė.

Reporteris.

Anglių trukumas New Yorke.

Sekanti žiema New Yorko gyventojams gali būti labai šalta, nes jau dabar apsiroiskia net tokis anglių trukumas, kad nekurių požeminių tunelių (subways) kompanijos sumažino traukinių skaitlių. Sakoma delei anglių stokos, negali pagaminti užtektinai elektrinės jėgos didesniai skaitliu traukinių operuoti. Visuose New Yorko anglių sandėliuose, sakoma, esama tik 61,349 tonų anglių. Todėl miesto Sveikatos Departamentas ir Valstijos Kuro Komisija prasergsti delei besiantinančio didelio anglių trukumo, kuris gali privesti miestą prie labai rimtos katastrofos.

Miesto Aldermenų Taryba paskyrė \$1,242,000 iš miesto biudžeto užpilkimui anglių, kurios bus pardavinėjamos be uždarbio butinai anglių reikalingiems neturtingiems žmonėms.

Sekamų Metų New Yorke Biudžetas.

Yra tvirtinama, kad sekamų metų New Yorke miesto biudžetas sieks iki biliono dolerių. Vien tik policijos, ugnagesių, apšvietos ir sveikatos departamentų samatos siekia ligi 500 milijonų dolerių. O kur dar kiti miesto reikalai. Šių metų biudžetas yra tik \$350,516,524.59.

Svečiai „Tėvynės“ Redakcijoje.

Rugpjūčio 11 d., atsilankė „Tėvynės“ redakcijoje Amerikos ir Lietuvos Audimo Korporacijos prezidentas, su savo drauge, kuris rugpjūčio 12 d. sugrįžo iš Lietuvos.

Apie Lietuvos politinę padėtį pil. Kazlauskas beveik nieko nepasakojo. Visas ką jisai pranešė, tai kad Lietuvoje kol kas yra labai sunkios aplinkybės didesnių išdribsčių įkūrimui. Tam daugiausiai kliudo nepastovi Vokietijos markių valiuta, kuriomis ir Lietuva verčiasi. Labai sunku gauti reikalingos medžiagos ir net joki kontraktai nieko negelbsti. Pagaliau ir šmugelis nemazai kliūčių daro. Taigi pranešė, kad jau baigiama įrengti anksčiau minėtos korporacijos audinycios, kurių laukia visa Lietuva.

Išvažiavo Atostogoms.

Rugpjūčio 19 d. išvažiavo porai savaičių atostogų SLA. Sekretorė, p-lė P. Jurgeliutė. SLA. raštinėje visi reikalai bus atliekami paprastose tvarkoje.

Sugrįžo ponis Pilėnienė.

Tik dabar sužinome, kad pasižymėjusi Amerikos lietuvių gyvenime ir seniaus ilga laiką dirbusi SLA. raštinėje p. Ona Pilėnienė, p. K. Pilėno žmona, su savo jaunu, tvirtu ir linksmu ameliu, rugp. 4 d. sugrįžo Amerikon. Pastaruoju laiku ponis Pilėnienė gyveno Anglijoje.

111 CIGARETAI

10¢ JIE YRA GERI

EKSKURSIJA

I Kauną tiesiog ... \$105.15
I Klaipėda-Liepoją ... \$107.00
ir war tax \$5.00
Iš Kauno į New Yorką \$106.00
ir head tax \$8.00.

PINIGŲ SIUNTIMAS.

I Lietuvą doleriais ir aukšniais žemiausiu dienos kursu. Pinigus Lietuvoje gauna laike 25-30 dienų arčiausiam pašte

P. MIKOLAINIS

53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

REIKALINGAS tvirtas vyras

prie karpų valymo darbo. Atsišaukite: C. H. Brown Co., 207 E. 37th St., New York City.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriau šių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurimu (apsaugoja) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus.
Ofiso Adresas:
1836 N. Main Ave., Scranton, Pa.

IMPORTUOTOS ARMONIKOS.

Naujausi Modeliai, Ekstra Stiprūs Klavišai, Galinga Muzika, Dailūs Viršai, Nužemintos Kainos.
Tos armonikos visos yra padarytos iš pirmos klasos medžiagos, ypatingai klavišai, kurie yra geriausios rūšies ir padirbti su didžiausia atydzia, prityrusiu mechaniku.
Gerai išlaikyti mediniai viršai, gražiai išdabinti, ypatingai tvirti klavišai, neleidžianti oro ir geriausios rūšies odinės dūmplės, su nikelio plieno kampais, gero tono garsai, odos liežuukai, nepaprastai augštos vertės Armonikos. Mes pirkome jų gan daug Europoje ir galime parduoti juos už labai žemą kainą.

ARMONIKA No. 95 — su 16 dūm.

pių įlenkimų, 21 klavišas, 8 bosai, kaina — \$9.50.

ARMONIKA No. 79 — su 14 dūm.

pių įlenkimais, 19 klavišų, 4 bosai, kaina — \$7.95.

Parašykite savo pavardę ir adresą ir nurodykite Armonikos numerį ir kainą, kuria norite pirkti, atsiųskite mums šoc. persiuntimo iškašiams, o juos ji bus pristatyta į namus. Jokio riziko čia nėra. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai bus sugrąžinti.
Rašykite tuojau.
UNION SALES COMPANY,
Dept. 257,
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

French Line

Kelionė jurėmis į Lietuvą ir iš Lietuvos

S. S. PARIS išpl. rugs. 13, spal. 4

Geriausi įrengimai — kambariai dviems, keturiems ir šešioms žmonėms — prausyklos ir bėgantis vanduo kiekvienam kambaryje. Čia yra valgomasis kambarys, rukomasis kambarys, baras, barzdaskutykla, atdaras dennis, garsi prancūzių rykla, vyno ir alaus duodama dykai, muzika, šokiai. Ant laivo yra vertėjas.
Specialis garlaivis S. S. Pologne susisieks su S. S. Paris Havre ir plaukia tiesiog į Klaipėdą (Memel). Tikėtai ant Amerikos ir Lietuvos pasportų nereikia Francijos vizų. Visais reikalais kreiptis reikia į vietinį French Line agentą arba į Kompanijos ofisą:
19 State St., New York City.

I LIETUVĄ

WHITE STAR

I Cherbourgą ir Southamptoną Majestic rugp. 26, rugs. 16, spal. 7 (Didžiausias laivas pasaulyje)
Olympic rugs. 2; rugs. 23; spal. 14
Homeric rugs. 9, rugs. 30, spal. 21
Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE

I Cherbourgą ir Hamburgą: Mongolia rugp. 31, spal. 5, lapkr. 9
Minnekahda (tik 3 klasa) rugs. 7, spal. 12
Manchuria rugs. 14; spal. 26; lapkr. 30.

St. Paul — rugs. 21.
Hamburgę persėdama į laivą, plaukiantį į Danzigą. Vokiečių vizų nereikalinga.

RED STAR LINE

I Hamburgą, Liepoją ir Danzigą: Samland (tik 3-čia klasa) rugs. 12
Gabenkit Jus gimesis ir draugus iš Europos ant gražių mūsų linijų. Musų agentai Europoje suteiks pilnas informacijas. Geras maistas. Gražūs kambariai. Mandagus patarnavimas. Paranki iškaln apmokėta kelionė. Kreipkis į:
PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y. arba vietinius agentus.

J. SKRITULSKAS

NOTARAS IR AGENTAS
Parduodu laivakortes ant visų linijų kur tik nori. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Darau davierastus pavedime dalių į Lietuvą ir į kitas viešpatytes.
26 BROAD STREET, NEW BRITAIN, CONN.

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO SEIMYNOS SVEIKATĄ

Nusilpusios ir Kenciancios Moterys apfureje geistinga palengvinimą per varfojimą

SEVERA'S REGULATOR

Moterys Stipriniojaus

Patirsite, kad jisai yra veiksmingas sugrazinimui spēku sureguliuvimui moteriskų funkcijų ir sufeikia sistemai sveiką, normaliską padėjimą

KAINA \$1.25
Klatskite pas apfiekorius.

W.F. SEVERA, JR. CEDAR RAPIDS, IOWA

GEORGE MATULEWICH

ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD ST., NEWARK, N. J.
Room 810

Svedijos Amerikos Linija I LIETUVĄ

Greitas pasaziierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svedija. Pasaziieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. STOCKHOLM

Rugs. 5, Spalių 14

S. S. DROTNINGHOLM

Rugsėjo 23, Spalio 28

Trečios klasos kainos:

I HAMBURGĄ \$103.50

I DANZIGĄ IR PILLIAVĄ \$100.50

I LIEPOJĄ IR MEMEL \$107.00

Su damokėjimu \$5.00 takso.

Trečios klasos pasaziieriai turi kabinus tikėtai su 2-4 lovukėm.

Nereikia Svedijos pasporto vizos.

Kreipkitės prie Vietinių Agentų

Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valstaženklus užreg. S. V. Pat. Ofiso.
Garsus per daugiau kaip 50 metų.
Tėmyk Įkaro (Anchor) Valstaženklus

DRAUGYSČIŲ DOMEI

„Gydytojas“ platina sveikatos dėsnius netik spausdintu žodžiu, bet jau pasirengęs skleistis sveikatos principus gyvu žodžiu: „PASKAITOMIS-PREREKCIJOMIS“.
Draugystės, norinės tokių paskaitų, malonėkite kreiptis „Gydytojo“ Administracijon: „GYDYTOJA S“.
3310 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Dr. E. G. Klimas

LIETUVIS GYDYTOJAS
Priėmimo valandos:
9-10 valandai ryte.
6-8 valandai vakare.
2538 E. Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.

BALTIC STATES BANK

PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE.
Kapitalas ir perviršis — \$270,000.00.
Turtas jau siekia — \$1,125,000.00.
Priima Depozitus ir moka 4% Depozitus galima siųsti per paštą.
SIUNČIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigus ty kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi 1 d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi į mus pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdibome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.
PARDUODA LAIVAKORTES Į LIETUVĄ ir iš Lietuvos ant visų laivų linijų ir konstruoniausiai prižiūri, kad kelivai turėtų smagę ir gerą kelionę.
BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — ligi 7 val. vakare.
TELEFONAS: WATKINS — 2142.
Visai reikalais rašydami adresuokite šitaip:
BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Ave., New York, N. Y.

PINIGAI

Persiaunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.
LAIVAKORTES
Parduodame laivakortes ant visų linijų pasaulio pasportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Prirenčiame viską kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:
AMBRAZIEJUS & DANIELIUS
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA. oriai)

DR. G. H. SOLTYS, Chiropraktorius

Vartoja Palmerio metodą. Nėra prigravystės, nei išnaudojimo.
PRIĖMIMO VALANDOS:
Panedėliais, Seredomis, Pėtnyciomis nuo 10 v. ryte ligi 8 valandai vakare. Nedėdieniais nuo 10 ligi 12.
207 SECOND AVE., kampas 13 gatvės, NEW YORK, N. Y.

GERIAUSI LAIVAI I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Geriausiai ir Pigiausiai Pasiaunčia Pinigus Lietuvon ir Visur.
Parduodu LAIVAKORTES ant visų linijų, geriausių ir greičiausių laivų į LIETUVĄ ir iš LIETUVOS už žemiausias kainas, kaip kad pačios laivų kompanijos ima.
PARTRAUKIU GIMINES IŠ LIETUVOS
Patinku keleivius visose New Yorko ir Newarko stotyse, Prirenčiu viską, kas kelionėje yra reikalinga.
Parupinu pasportus keliaujantiems į Lietuvą, o taigi parupinu įvairius dokumentus su Am. ir Lietuvos valdiškais užtvirtinimais: igaliojimus (davierinastis), pir kimo ir pardavimo aktus ir t. t.
Apraudžiu (Insurance) visokius dalykus.
Dykai duodu patarimus ypatingai ir per laiškus, kaip geriausiai galima čia minėtus ir kitus reikalus atlikti.
Visokiais reikalais adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 ADAMS ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Market 4867.

United Hamburg American Lines Inc.

NEW YORK — HAMBURG DIRECT
Trumpas susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Savaitiniai išplaukimai kas Ketvergas nuo pier 86, North River, 46 St., New York, 12 val. d.
Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgyimo kambariai, salona ir pasivaikščiojimo dėniai skiriamai 3 klasai. Ant laivų „Hansa“, „Bayer“, „Wuerttemberg“ ir „Mount Clay“ yra speciališku kajutų.
Du nauji 20,000 tonų trijų iriubu laivai
RESOLUTE ir RELIANCE
plauks kas antras utarninkas su 1-mos, 2-ros ir 3-šios klasos pasaziieriais. Užsakymai vietos kreipkitės prie musų agentų arba
UNITED AMERICAN LINES,
39 Broadway, New York.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

- PILDOMOJI TARYBA:**
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York City.
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.
- KONTROLES KOMISIJA:**
B. Saloveičikas, 174 E. Main St., New Britain, Conn.
J. Stankevičius, 300 Hazle Ave., Wilkes Barre, Pa.
A. M. Augunas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- APSVIETOS KOMISIJA:**
V. K. Račkauskas, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
Dr. J. J. Kaškiaučius, 341 Walnut St., Newark, N. J.
T. Dundulis, 2447 N. Artesian Ave., Chicago, Ill.
- IŠTATŲ KOMISIJA:**
K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišutė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.
- FINANSŲ KOMISIJA:**
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
- SVEIKATOS KOMISIJA:**
Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
- PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:**
J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill.
J. K. Maziukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa.
L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.
- LABDARYBĖS KOMISIJA:**
P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
P. Petraitienė, 3233 Auburn Ave., Chicago, Ill.
E. Mačinskienė, 3126 Lowe Ave., Chicago, Ill.
- SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA:**
J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio.
A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill.
K. Skužinskas, 216 So. 17-th St., Herrin, Ill.